Verordening leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2027

Besluit van de raad van de gemeente Harderwijk tot vaststelling van de Verordening leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2027.

De raad van de gemeente Harderwijk;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 4 van de Wet op de expertisecentra en artikelen 8.28 en 8.29 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende Verordening:

Verordening leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2027

Hoofdstuk 1. Definities en reikwijdte

Artikel 1. Definities

In deze Verordening wordt verstaan onder:

a. aangepast vervoer: door het college georganiseerd vervoer;
b. afstand: afstand, overeenkomstig artikel 4, zesde lid, van de WPO, artikel 8.29, vierde lid, van de WVO 2020 en artikel 4, vijfde lid, van de WEC, gemeten met de ANWB-routeplanner langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg;
c. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
d. begeleider: een meerderjarig persoon die de leerling tijdens het vervoer naar en van school begeleidt of een meerderjarig persoon die door de ouders wordt ingezet om de leerling tijdens het vervoer naar en van school te begeleiden;
e. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harderwijk;
f. deskundige: onafhankelijk medisch, psychiatrisch, psychologisch, pedagogisch of verkeerskundig deskundige;
g. eigen vervoer: vervoer per eigen voertuig dat onder eigen verantwoordelijkheid plaatsvindt;
h. gehandicapte leerling: een leerling, die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet of niet zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken.
i. inkomen: inkomensgegeven als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, in het peiljaar, bedoeld in artikel 4, zevende lid, van de WPO.
j. leerling: de leerling die is ingeschreven bij een school;
k. openbaar vervoer: personenvervoer dat openbaar toegankelijk is en waarvan iedereen al dan niet tegen betaling gebruik van kan maken;
l. OPP: ontwikkelingsperspectief als bedoeld in artikel 40a van de WPO, artikel 41a WEC of artikel 2.44 WVO 2020;
m. opstapplaats: plaats aangewezen door het college, vanaf waar de leerling gebruik kan maken van het vervoer;
n. opvangadres: een ander adres dan de woning, maar wel een structurele verblijfplaats van de leerling na schooltijd, maar niet het adres van een zorginstelling, waar de leerling door of namens de ouders wordt opgevangen;
o. ouders: met gezag over de leerling belaste ouders, pleegouders, voogden of verzorgers van de leerling;
p. persoonlijk vervoersontwikkelingsplan: een schriftelijk plan waarin de afspraken en stappen worden vastgelegd die de leerling helpen om (meer) zelfstandig met de fiets of openbaar vervoer te leren reizen;
q. regiogemeenten: de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde;
r. samenwerkingsverband:
   1°. Samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a van de WPO;
   2°. Samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 28a van de WEC; of
   3°. Samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 2.47 van de WVO 2020;
s. school:
   1°. Basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de WPO;

2°. School voor speciaal onderwijs, voor voortgezet speciaal onderwijs of voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de WEC; of
3°. School voor voortgezet onderwijs als bedoeld in de WVO 2020;

t. schoolvakantie: vakantie waarvan de datum is opgenomen in de schoolgids;
u. toegankelijke school: de dichtstbijzijnde school die de benodigde ondersteuning kan bieden, waar plek is voor de leerling, en die aansluit bij de godsdienst of levensbeschouwing van de ouders of de meerderjarige leerling. Indien ouders geen voorkeur hebben voor een bijzondere school, wordt de openbare school als toegankelijk beschouwd.
v. vervoersvoorziening:
1°. Vergoeding van fietsvervoer voor de leerling en zo nodig van diens begeleider;
2°. Vergoeding van openbaar vervoer voor de leerling en zo nodig van diens begeleider;
3°. Gehele of gedeeltelijke vergoeding voor het gebruik van eigen vervoer door de leerling en zo nodig diens begeleider;
4°. Aanbieding van aangepast vervoer voor de leerling en zo nodig voor diens begeleider.
w. WEC: Wet op het speciaal onderwijs;
x. woning: woning waar de leerling feitelijk en structureel verblijft;
y. WPO: Wet op het primaire onderwijs;
z. WVO 2020: Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 2. Reikwijdte

1. Deze Verordening is van toepassing op de verstrekking van een vervoersvoorziening voor het schoolbezoek van leerlingen die verblijven in de gemeente Harderwijk.
2. Deze Verordening heeft uitsluitend betrekking op het vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs, overeenkomstig de bepalingen in de WPO, de WEC en de WVO 2020.

Hoofdstuk 2. Aanvraagprocedure van de vervoersvoorziening

Artikel 3. Aanvraag

1. Het college stelt een aanvraagformulier voor het indienen van een aanvraag voor een vervoersvoorziening vast.
2. De aanvraag wordt ingediend door middel van een volledig ingevuld aanvraagformulier dat door de ouders of door de handelingsbekwame en meerderjarige leerling is ondertekend.
3. Het formulier kan op papier of langs de aangewezen elektronische weg bij het college worden ingediend en bevat de op het formulier gevraagde gegevens.
4. Als dit noodzakelijk is voor een zorgvuldige beoordeling van de aanvraag, kan het college de aanvrager verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken.

Artikel 4. Onderzoek

1. Bij de beoordeling van de aanvraag voor een vervoersvoorziening onderzoekt het college in elk geval:
    a. de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling;
    b. de zelfredzaamheid van het gezin;
    c. de afstand en route tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school;
    d. de mogelijke afstemming met andere voorzieningen die aan de leerling of het gezin worden verstrekt.
2. Het college kan hierover een gesprek met de ouders en voor zover mogelijk de leerling voeren. Wanneer dit noodzakelijk is voor een zorgvuldige besluitvorming, kan hierbij een deskundige aansluiten.
3. Bij gewijzigde omstandigheden kan het gesprek als bedoeld in het tweede lid opnieuw plaatsvinden.
4. Wanneer de leerling de leeftijd van negen jaar bereikt, kan het college een gesprek met ouders, en voor zover mogelijk de leerling, voeren gericht op de ontwikkeling van de zelfstandigheid. Op basis hiervan stelt het college een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan op, dat aansluit bij de mogelijkheden en toekomstperspectief van de leerling.

Artikel 5. Inzet deskundige

1. Het college kan een deskundige om advies vragen indien dit noodzakelijk is voor een zorgvuldige beoordeling van de aanvraag.
2. De ouders en de leerling verlenen medewerking aan het onderzoek van de deskundige.

Artikel 6. Beslistermijn
Het college besluit binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag over een vervoersvoorziening.

Artikel 7. Ingangsdatum voorziening
Een vervoersvoorziening wordt toegekend:
1. bij vergoeding: met ingang van de verzochte datum; of
2. bij aangepast vervoer: met ingang van een datum die indien mogelijk aansluit bij de verzochte datum;
   waarbij de ingangsdatum in beide gevallen niet ligt vóór de datum van ontvangst van de aanvraag

Artikel 8. Besluit
1. Het college bepaalt bij de toekenning van de vervoersvoorziening de wijze, de ingangsdatum van de verstrekking, de uitbetaling en de tijdsduur van de toegekende vervoersvoorziening.
2. In het geval het college een vervoerstraining toekent, wordt het persoonlijk vervoersontwikkelingsplan toegevoegd aan het besluit.
3. Het college kan aan de toekenning van een vervoersvoorziening nadere voorwaarden verbinden.

Hoofdstuk 3. Beoordelingscriteria en vormen van vervoer

Paragraaf 3.1: Algemene regels en criteria

Artikel 9. Algemene bepalingen
1. Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor het schoolbezoek van hun kinderen. De bepalingen in deze Verordening beïnvloeden dit niet.
2. Ten behoeve van het schoolbezoek van een leerling die zijn woning heeft in de gemeente Harderwijk, kent het college aan de ouders of de meerderjarige leerling op aanvraag een vervoersvoorziening toe met inachtneming van het bepaalde in deze Verordening. Hierbij vormt de goedkoopst passende vervoersvoorziening het uitgangspunt.
3. De verantwoordelijkheid om, als dat nodig is, te zorgen voor een begeleider berust bij ouders, tenzij naar het oordeel van het college voldoende is aangetoond dat begeleiding van de leerling door de ouders of anderen uit hun netwerk onmogelijk is dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden.
4. De verantwoordelijkheid voor het gedrag van de leerling gedurende het verblijf van de leerling in het aangepast vervoer berust bij de ouders.
5. Bij de keuze voor de te verstrekken vervoersvoorziening wordt achtereenvolgens beoordeeld of vervoer, al dan niet met begeleiding, mogelijk is:
   a. per fiets;
   b. per openbaar vervoer;
   c. met eigen vervoer;
   d. met aangepast vervoer;
   e. een combinatie van één of meerdere vervoersvoorziening(en).

Artikel 10. Geen of gedeeltelijke vergoeding bij andere regelingen
1. Als de leerling aanspraak kan maken op een passende voorziening of vergoeding voor de reiskosten op basis van een andere regeling, komt de leerling niet in aanmerking voor een vervoersvoorziening op grond van deze Verordening.
2. Als de leerling aanspraak kan maken op een gedeeltelijke vergoeding voor de reiskosten op basis van een andere regeling betrekt het college deze vergoeding bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding op grond van deze Verordening of brengt hij dit bedrag als eigen bijdrage in rekening.

Artikel 11. Afstandsgrens en toegankelijkheid
1. Geen vervoersvoorziening wordt toegekend als de afstand van de woning tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school kleiner is dan:
   a. zes kilometer voor een school voor basisonderwijs of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de WPO;
   b. zes kilometer voor een school voor speciaal onderwijs;
   c. tien kilometer voor een school voor voortgezet speciaal onderwijs.
2. De afstandsgrenzen als bedoeld in het eerste lid gelden niet voor gehandicapte leerlingen.
3. Geen vervoersvoorziening wordt toegekend voor het bezoeken van het voortgezet onderwijs, tenzij de leerling door een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap niet zelfstandig gebruik kan maken van het openbaar vervoer als bedoeld in artikel 8.28 van de WVO 2020.

Paragraaf 3.2: Schoolkeuze en uitvoering

Artikel 12. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school

1. In overeenstemming met artikel 4, vijfde lid, van de WPO, artikel 4, vijfde lid, van de WEC en artikel 8.29, vierde lid, van de WVO 2020, wordt een vervoersvoorziening toegekend over de afstand tussen de woning dan wel de opstapplaats en de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school, tenzij vervoer naar een verder weggelegen school voor de gemeente minder kosten met zich meebrengt en de ouders of de meerderjarige leerling als aanvrager met het vervoer naar die school schriftelijk instemt.
2. Er wordt, overeenkomstig artikel 4, vijfde lid, aanhef en onder c en d, van de WPO, eveneens een vervoersvoorziening verstrekt over de afstand tussen de woning of de opstapplaats en:
    a. de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is, als ouders daar schriftelijk mee instemmen; of
    b. een andere speciale school voor basisonderwijs in het onder a bedoelde samenwerkingsverband, als het vervoer naar die school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen dan het vervoer naar de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs als bedoeld onder a en ouders daar schriftelijk mee instemmen.
3. Als de ouders of de meerderjarige leerling vanwege een specifieke onderwijskundige behoefte van de leerling een vervoersvoorziening aanvragen naar een school op een grotere afstand, dan de dichtstbijzijnde toegankelijke school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen, wordt deze slechts toegekend als is voldaan aan de volgende voorwaarden:
    a. aan het college is door de ouders of de meerderjarige leerling naar het oordeel van het college voldoende aangetoond wat de specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte is van de leerling; en
    b. aan het college is door de ouders of de meerderjarig leerling naar het oordeel van het college voldoende aangetoond dat de dichtstbijzijnde school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen niet toegankelijk is vanwege het niet kunnen bieden van het noodzakelijke specifieke onderwijsaanbod.

Artikel 13. Aanwijzing opstapplaats

1. Het college kan bij het verstrekken van aangepast vervoer een opstapplaats aanwijzen van waaruit de leerling gebruik maakt van het aangepast vervoer.
2. De opstapplaats bevindt zich op een veilige en adequate locatie en op een redelijke loopafstand van de woning van de leerling en biedt voldoende ruimte voor een eventuele begeleider.
3. De ouders dragen er zorg voor dat de leerling naar en op de opstapplaats wordt begeleid als dit noodzakelijk is.
4. Het college wijst geen opstapplaats aan als naar het oordeel van het college voldoende is aangetoond dat begeleiding van de leerling door de ouders of anderen uit hun netwerk onmogelijk is dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden.
5. Het college wijst geen opstapplaats aan als het gebruik van een opstapplaats leidt tot hogere kosten dan aangepast vervoer vanaf de woning van de leerling.

Artikel 14. Schooltijden en wachttijden

1. Het aangepast vervoer sluit aan op de schooldagen en schooltijden, zoals deze zijn opgenomen in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.
2. Als er binnen een school sprake is van verschillende lesroosters binnen de vaste schooltijden, kan het college ervoor kiezen om een wachttijd van maximaal twee lesuren in te stellen. Dit helpt om het aangepast vervoer zo efficiënt mogelijk te organiseren.
3. Het aangepast vervoer op schooldagen en schooltijden die afwijken van de in de schoolgids genoemde dagen en tijden wordt niet georganiseerd, tenzij ouders of de meerderjarige leerling voldoende bewijs aanleveren waaruit blijkt dat de leerling door een structurele handicap niet in staat is om de standaard schooltijden te volgen. Het college beoordeelt of dit bewijs voldoende is.

Paragraaf 3.3: Vormen van vervoer naar school

Artikel 15. Vervoersvergoeding voor fiets of openbaar vervoer

1. Wanneer de leerling, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van de fiets, verstrekt het college een kilometervergoeding volgens de VNG-richtlijn.
2. Indien is aangetoond dat een leerling een deel van de route per fiets kan afleggen, wordt de kilometervergoeding berekend vanaf de afstandsgrens zoals bepaald in artikel 11.
3. Indien de leerling gebruik maakt van het openbaar vervoer, wordt een vergoeding verstrekt op basis van de laagst mogelijke kosten voor het traject. Het college houdt hierbij rekening met alle kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Artikel 16. Begeleidingsvergoeding voor fiets of openbaar vervoer

1. Het college verstrekt een vergoeding voor de kosten van één begeleider als de leerling op 1 augustus van het schooljaar:
    a. jonger is dan negen jaar; of
    b. negen jaar of ouder is en naar het oordeel van het college is aangetoond dat de leerling niet in staat is zelfstandig van de fiets of het openbaar vervoer gebruik te maken.
2. Als de begeleiding per openbaar vervoer plaatsvindt, wordt een vergoeding verstrekt op basis van de laagst mogelijke kosten voor het traject, rekening houdend met de kortingen die voor de begeleider binnen het systeem kunnen gelden.
3. Als een begeleider meer dan één leerling tegelijk begeleidt, wordt eenmaal een vergoeding voor deze begeleider verstrekt.

Artikel 17. Vervoersvergoeding voor eigen vervoer

1. Het college kan ouders op aanvraag toestaan, of hen verzoeken, één of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren, indien dit een doelmatiger of goedkoper alternatief is voor het aangepast vervoer.
2. De vergoeding voor het gebruik van de eigen auto wordt vastgesteld op basis van het fiscaal onbelaste kilometerbedrag. Hierbij wordt uitgegaan van maximaal twee retourreizen per dag.
3. Indien meerdere leerlingen gelijktijdig in één voertuig worden vervoerd, wordt de vergoeding per rit verstrekt en niet per leerling. Er wordt geen aanvullende vergoeding verstrekt als een leerling meereist met ouders die reeds een vergoeding voor die rit ontvangen.
4. Ouders die onderling het vervoer organiseren, zijn zelf verantwoordelijk voor de praktische uitvoering, de planning en de onderlinge kostenverrekening. Onderlinge wijzigingen in het vervoersschema hebben geen invloed op de hoogte van de door het college vastgestelde vergoeding.
5. Een eenmaal toegekende voorziening voor eigen vervoer wordt gedurende het schooljaar niet gewijzigd, tenzij er naar het oordeel van het college sprake is van zwaarwegende omstandigheden, zoals een relevante wijziging in de medische of sociale situatie van de leerling.

Artikel 18. Aangepast vervoer

Het college verstrekt een voorziening in de vorm van aangepast vervoer als aan de overige voorwaarden van deze Verordening is voldaan, en;

1. De reistijd met het openbaar vervoer, inclusief wachten en overstappen, meer dan anderhalf uur bedraagt, én de reistijd met aangepast vervoer deze tijd met minstens 50% verkort; of
2. Openbaar vervoer ontbreekt en de leerling, al dan niet onder begeleiding, redelijkerwijs geen gebruik kan maken van de fiets; of
3. De leerling, naar het oordeel van het college, vanwege een structurele handicap niet in staat is om, ook niet met begeleiding, van het openbaar vervoer gebruik te maken; of
4. De leerling uitsluitend onder begeleiding met het openbaar vervoer kan reizen, maar door de ouders is aangetoond dat begeleiding door henzelf of door anderen uit hun netwerk onmogelijk is of tot ernstige benadeling van het gezin leidt; of
5. Aangepast vervoer een goedkoper alternatief dan de overige vervoersvoorzieningen.

Artikel 19. Een combinatie voor een of meerdere vervoersvoorzieningen.

Het college kan een vervoersvoorziening toekennen die bestaat uit een vaste combinatie van twee of meer vervoersvoorzieningen.

Artikel 20. Vergoeding andere passende vervoersvoorziening
Als aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening, kan het college na overleg met de ouders een vergoeding verstrekken voor een andere passende voorziening, die goedkoper is dan of gelijk is aan de kosten van het openbaar vervoer.

Paragraaf 3.4: Bijzondere situaties

Artikel 21. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente
1. Het college kan een tijdelijke vervoersvoorziening voor een periode van maximaal zes weken toekennen aan de ouders van een leerling die als gevolg van een crisissituatie tijdelijk buiten de gemeente verblijft, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
   a. de leerling blijft zijn eigen school bezoeken; en
   b. in de periode voorafgaand aan het tijdelijke verblijf buiten de gemeente, is een vervoersvoorziening toegekend op grond van deze Verordening; en
   c. de intentie bestaat dat de leerling terugkeert naar de oorspronkelijke gemeente.
2. Het oorspronkelijke besluit tot toekenning van de vervoersvoorziening wordt opgeschort vanaf de datum waarop de leerling tijdelijk buiten de gemeente verblijft. Dit besluit wordt opnieuw van kracht op het moment dat de leerling weer terugkeert in de gemeente, tenzij de geldigheidsduur van het besluit inmiddels is verlopen.
3. Als de vervoersvoorziening bestaat uit aangepast vervoer kan het college, in overleg met de gemeente waarin de leerling tijdelijk verblijft, besluiten dat de gemeente van het tijdelijk verblijf het vervoer uitvoert.
4. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties kan het college besluiten de termijn van zes weken eenmalig te verlengen, als de terugkeer naar de gemeente aantoonbaar aanstaande is.

Artikel 22. Vervoersvoorziening voor weekend en vakantie bij verblijf in pleeggezin of internaat
1. Met inachtneming van de artikelen 9 en 10 kent het college op aanvraag een vervoersvergoeding toe aan de in de gemeente wonende ouders van een leerling die, in verband met het volgen van voor hem passend speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, in een internaat of pleeggezin verblijft. De vervoersvergoeding heeft betrekking op het weekend- en vakantievervoer.
2. Het college kent aan de ouders een vervoersvergoeding toe voor het weekendvervoer van de leerling. De voorziening betreft één reis per weekend van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft naar de woning van de ouders en één terugreis, voor zover de weekenden niet vallen binnen de in het eerste lid genoemde schoolvakanties.
3. Het college kent aan de ouders een vervoersvergoeding toe voor het vervoer van de leerling tijdens schoolvakanties. Deze voorziening betreft één reis van het internaat of het adres van het pleeggezin naar het ouderlijk adres bij het begin van de vakantie en één terugreis aan het einde van de vakantie.
4. Voor de toekenning is een vergoeding van de kosten van openbaar vervoer het uitgangspunt. Het college vergoedt ook de kosten van het openbaar vervoer voor een begeleider, als de leerling wegens zijn structurele handicap of leeftijd niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik te maken.
5. Het college kan toestaan dat de ouders de leerling zelf vervoeren of laten vervoeren. Wanneer het eigen vervoer goedkoper is dan de kosten van openbaar vervoer, kan een kilometervergoeding worden versterkt.
6. Het college kan uitsluitend aangepast vervoer toekennen voor weekend en vakantievervoer wanneer:
   a. openbaar vervoer geheel ontbreekt; of
   b. het gaat om een leerling van het voortgezet speciaal onderwijs die verblijft in een internaat of pleeggezin en wegens zijn structurele handicap niet zelfstandig, ook niet met een begeleider gebruik kan maken van het openbaar vervoer.

Artikel 23. Vervoersvoorziening naar stageadres
1. Als er aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening naar school kan op verzoek een vervoersvoorziening worden toegekend voor het vervoer naar een stageadres. Hiervoor wordt een afzonderlijke aanvraag ingediend.
2. De vervoersvoorziening naar een stageadres wordt, in aanvulling op de voorwaarden die gelden voor een vervoersvoorziening naar school, slechts toegekend als er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
   a. de stage is onderdeel van het onderwijsprogramma zoals opgenomen in de schoolgids van de school of in het stagecontract; en

b. de stagetijden komen overeen met de reguliere schooltijden; en
c. de stage vindt plaats op één stageadres; en
d. het stageadres is gelegen op een bestaande schoolroute van de woning dan wel de opstapplaats naar de school.

3. De in het tweede lid, onder b, genoemde voorwaarde is niet van toepassing als kan worden aangetoond dat dit niet mogelijk is.
4. De in het tweede lid, onder d, genoemde voorwaarde is niet van toepassing als kan worden aangetoond dat dit niet mogelijk is. In dat geval kan het stageadres gelegen zijn binnen een maximale straal van 10 kilometer van de woning of de school dan wel de opstapplaats.
5. Een vervoersvoorziening wordt slechts toegekend over de afstand tussen de woning van de leerling dan wel de opstapplaatsen naar het dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke stageadres.

Artikel 24. Vervoer tussen het opvangadres en de school

1. Als een leerling recht heeft op een vervoersvoorziening van de woning of een opstapplaats naar school en terug, kan het college op aanvraag een vervoersvoorziening toekennen voor vervoer van of naar het opgegeven opvangadres.
2. Ouders kunnen maximaal één ander opvangadres per week, zoals de buitenschoolse opvang of grootouders, opgeven, mits dit adres langdurig wordt gebruikt en op een vaste dag of vaste dagen plaatsvindt.
3. De vervoersvoorziening van één opvangadres naar de school of terug wordt alleen verstrekt als de kosten voor de gemeente vergelijkbaar zijn met de kosten voor het vervoer van de woning naar de school en terug.
4. Het opvangadres bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van de gemeente waar de woning van de leerling is gelegen of op de route tussen de woning en de school.

Artikel 25. Vervoerstraining

1. Het college kan, naast een vervoersvoorziening, ook een vervoerstraining, aanbieden. Het doel van de training is dat de leerling zelfstandig, gedeeltelijk zelfstandig of onder begeleiding van ouder leert reizen of gebruik kan maken van een goedkopere vorm van vervoer.
2. De training sluit aan op het persoonlijk vervoersontwikkelingsplan.

Hoofdstuk 4. Bijdrage in de kosten

Artikel 26. Drempelbedrag

1. Het college kan bij de verstrekking van een vervoersvoorziening aan ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of speciaal basisonderwijs bezoekt, een drempelbedrag in rekening brengen, indien het gezamenlijke inkomen van de ouders hoger is dan de inkomensgrens als bedoeld in artikel 4, zevende lid, van de Wet op het primair onderwijs. De ouders dragen in dat geval zelf de kosten van de eerste 6 kilometer van de reisafstand tussen woning en school. Deze eigen bijdrage worden berekend op basis van de kosten die met de OVpay zouden worden gemaakt over deze eerste 6 kilometer.
2. De eigen bijdrage zoals bedoeld in het eerste lid kan in mindering worden gebracht op de vervoersvergoeding die de gemeente verstrekt of als eigen bijdrage in rekening gebracht, wanneer de leerling gebruik maakt van aangepast vervoer.
3. Het in het eerste lid genoemde inkomensbedrag wordt sinds 1 januari 1999 jaarlijks aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van het voorgaande jaar, en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 450,-.
4. Op verzoek van ouders kan, bij een aantoonbare structurele inkomensdaling, het actuele inkomen als uitgangspunt worden genomen.
5. Dit artikel is niet van toepassing op de ouders van de gehandicapte leerlingen.
6. In afwijking van het eerste lid is geen drempelbedrag verschuldigd indien de ouder, als bedoeld in artikel 1, een pleegouder is, gelet op diens bijzondere maatschappelijke rol en afwijkende financiële positie.

Artikel 27. Draagkrachtafhankelijke bijdrage

1. Het college legt bij de verstrekking van een vervoersvoorziening aan ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs bezoekt, en waarvan de afstand tussen de woning en de school als gevolg van een keuze van de ouders meer dan 20 kilometer bedraagt, een draagkrachtafhankelijke bijdrage op overeenkomstig artikel 4, elfde lid, van de WPO.

2. De draagkrachtafhankelijke bijdrage:
    a. wordt vastgesteld per gezin per jaar;
    b. is afhankelijk van het gezamenlijke inkomen van de ouders;
    c. bedraagt ten hoogste de kosten van het vervoer;
    d. en wordt berekend overeenkomstig de jaarlijks door de VNG vastgestelde basisnormbedragen leerlingenvervoer.
3. De inkomensbedragen worden jaarlijks met ingang van 1 januari aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 500,-.
4. Op verzoek van ouders kan, bij een aantoonbare structurele inkomensdaling, het actuele inkomen als uitgangspunt worden genomen.
5. Het drempelbedrag als bedoeld in artikel 26 kan tegelijk met de draagkrachtafhankelijke bijdrage worden opgelegd, indien aan de voorwaarden van beide artikelen wordt voldaan.
6. Dit artikel is niet van toepassing op de ouders van de gehandicapte leerlingen.
7. In afwijking van het eerste lid is geen draagkrachtafhankelijke bijdrage verschuldigd indien de ouder, als bedoeld in artikel 1, een pleegouder is, gelet op diens bijzondere maatschappelijke rol en afwijkende financiële positie.

Hoofdstuk 5 Handhaving, herziening en intrekking

Artikel 28 Doorgeven van wijzigingen
De ouders of de handelingsbekwame en meerderjarige leerling zijn verplicht wijzigingen, die van invloed kunnen zijn op de toegekende vervoersvoorziening, onder vermelding van de datum van wijziging, uiterlijk binnen 10 werkdagen schriftelijk of langs elektronische weg mede te delen aan het college.

Artikel 29 Beëindiging, opschorting, herziening, intrekking en terugvordering van de vervoersvoorziening
1. Het college kan een besluit tot toekenning van een vervoersvoorziening herzien, intrekken of beëindigen, als het vaststelt dat:
    a. niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden waaronder de vervoersvoorziening is toegekend;
    b. de vervoersvoorziening is toegekend op basis van gegevens waarvan is gebleken dat deze onjuist of onvolledig waren;
    c. de verstrekte vervoersvoorziening naar het oordeel van het college niet meer de meest passende vervoersvoorziening is;
    d. ouders nalatig zijn in het betalen van het drempelbedrag als bedoeld in artikel 26;
    e. ouders nalatig zijn in het betalen van de eigen bijdrage als bedoeld in artikel 27.
2. In geval van onaanvaardbaar gedrag van de leerling of de ouders, of indien de veiligheid in het aangepaste vervoer in het geding is, kan het college dit aangepaste vervoer tijdelijk of blijvend ontzeggen. In dat geval wordt de vervoersvoorziening omgezet in een andere passende voorziening, zoals een kilometervergoeding voor eigen vervoer.
3. Het college kan nadere voorwaarden stellen aan de uitbetaling van een vervoersvergoeding, zoals betaling achteraf op basis van aangetoonde aanwezigheid op school, indien er gegronde vrees bestaat dat de vergoeding niet wordt aangewend voor het vervoer van de leerling.
4. De kosten van een ten onrechte genoten vervoersvoorziening kunnen van de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling worden teruggevorderd.
5. Een vordering als bedoeld in het vierde lid kan worden verrekend met een reeds verstrekte, maar nog niet uitbetaalde vervoersvergoeding.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 30. Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere individuele gevallen ten gunste van de ouders of de meerderjarige leerling gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze Verordening, zo nodig na advies te hebben gevraagd aan deskundigen.

Artikel 31. Nadere regels
1. Het college is belast met de uitvoering van deze verordening en is bevoegd om ter uitvoering daarvan nadere regels vast te stellen, voor zover deze verordening daarin voorziet.

2. Bij het vaststellen van nadere regels als bedoeld in het eerste lid draagt het college zorg voor afstemming met de deelnemende regiogemeenten, met als doel een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van deze verordening binnen de regio te bevorderen.

Artikel 32. Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. De Verordening bekostiging leerlingenvervoer Harderwijk 2022 wordt ingetrokken met ingang van **(datum).**.
2. De Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2022 blijft van toepassing ten aanzien van aanvragen voor leerlingenvervoer die betrekking hebben op aanvragen op het schooljaar 2026/2027.

Artikel 33. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze Verordening treedt in werking op **(datum**) 2027.
2. Deze Verordening wordt aangehaald als: Verordening leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2027

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

Algemeen
Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. In sommige gevallen is de afstand groot tussen de woning en de school, of kan het kind wegens zijn structurele handicap niet zelfstandig naar school. Ouders kunnen dan een beroep doen op de Verordening leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2027. Ook meerderjarige leerlingen kunnen een beroep doen op de Verordening.

Wettelijke plicht
De gemeenteraad is wettelijk verplicht om een Verordening vast te stellen die het leerlingenvervoer regelt. Deze plicht is verankerd in:

- Artikel 4 van de WPO;
- Artikel 4 van de WEC;
- De artikelen 8.28 en 8.29 van de WVO 2020.

Op basis van deze wetgeving verstrekt het college een vergoeding voor de door hen noodzakelijk geachte vervoerkosten. Dit geldt voor leerlingen in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs (inclusief de landelijke instellingen voor cluster 1 t/m 4).

De Verordening vormt het kader waarbinnen het college beoordeelt of er aanspraak is op een voorziening. Hierbij blijft de primaire verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling altijd bij de ouders liggen.

Op de aanvraag, de behandeling en de besluitvorming zijn de bepalingen van de Awb van toepassing, voor zover in deze Verordening niet anders is bepaald.

Vervoersvoorziening: De weg naar zelfstandigheid
De Verordening is zo opgebouwd dat eerst het recht op een voorziening wordt vastgesteld, waarna wordt onderzocht welke vorm van vervoer het meest passend is. Het college hanteert hierbij een volgorde die de zelfredzaamheid van de leerling en het gezin stimuleert:

1. Fiets: Een vergoeding op basis van de fiets (al dan niet met begeleiding).
2. Openbaar Vervoer: Een vergoeding voor het reizen met de bus of trein (al dan niet met begeleiding).
3. Eigen vervoer: Een vergoeding op basis van het eigen vervoer.
4. Aangepast vervoer: Het organiseren van vervoer door het college, zoals de touringcar of de taxibus. Dit wordt enkel ingezet als de leerling door een structurele beperking aantoonbaar niet in staat is om, ook niet onder begeleiding of na training, met de fiets of het openbaar vervoer te reizen.

Het college bepaalt de vorm van de voorziening, waarbij het vervoer te allen tijde passend moet zijn voor de situatie van de leerling. Indien ouders hun kind zelf willen vervoeren, kan het college hiervoor een kilometervergoeding verstrekken, mits dit niet leidt tot onevenredige kosten of de instandhouding van het georganiseerde aangepaste vervoer in gevaar brengt.

Zelfstandigheid en Vervoersontwikkelingsplan
De gemeente Harderwijk ziet het leerlingenvervoer als een middel om de zelfstandigheid van leerlingen te vergroten. Het uiteindelijke doel is dat leerlingen, waar mogelijk, leren om zelfstandig aan het verkeer deel te nemen.

Om dit te stimuleren, kan de gemeente vanaf een bepaalde leeftijd (of ontwikkelingsfase) in overleg met de ouders en de school een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan opstellen. Onderdeel hiervan kan een vervoerstraining zijn. Hierbij leert de leerling onder begeleiding de route naar school af te leggen, met als doel de afhankelijkheid van aangepast vervoer af te bouwen en de eigen regie te vergroten.

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Hoofdstuk 1. Definities en reikwijdte

Artikel 1. Definities

Aangepast vervoer
Van aangepast vervoer is sprake als het college het vervoer naar en van school zelf verzorgt of laat verzorgen, zoals de touringcar of de taxibus.

Afstand
De afstand dient consequent te worden gemeten. Er wordt voor elke afstand de ANWB-routeplanner gehanteerd. De afstand wordt gemeten tussen de woning en de school. De route hoeft niet in alle gevallen toegankelijk te zijn voor gemotoriseerd verkeer. Ook kan de route, en daarmee de afstand, op de heenweg verschillen van die van de terugweg.

Begeleider
Onder begeleider wordt verstaan iemand die fysiek aanwezig is tijdens de reis om de leerling te ondersteunen, de weg te wijzen of in te grijpen bij incidenten. Het college beoordeelt of begeleiding noodzakelijk is op basis van leeftijd en de beperking van de leerling.

Deskundige
Een deskundige beschikt over specifieke expertise op basis van opleiding of functie. Dit kan een arts, psychiater of psycholoog zijn die inzicht geeft in de aard van de handicap, maar ook een verkeersdeskundige die de veiligheid van een route beoordeelt.

Eigen vervoer
Bij eigen vervoer regelen de ouders of de meerderjarige leerling zelf het vervoersmiddel, zoals een auto of een fiets. De term eigen verantwoordelijkheid houdt hier in dat de gemeenten geen enkele bemoeienis heeft met de uitvoering. De ouders zijn zelf verantwoordelijk voor:

- De verkeersveiligheid en de technische staat van het voertuig;
- De verzekering van het voertuig en de inzittenden;
- Het opvangen van vertragingen of defecten (b.v. een lekke band).

Elektrische fiets, bromfiets en scooter
Onder de definitie eigen vervoer vallen ook de elektrische fiets, de bromfiets en scooter. Voor deze vervoersmiddelen geldt dat zij enkel als passende voorziening worden beschouwd indien de leerling beschikt over de wettelijke vereiste leeftijd, eventuele certificaten (zoals een bromfietsrijbewijs) en de leerling fysiek en mentaal in staat is dit voertuig veilig te besturen.

Specifieke bepalingen:

- Gelijkstelling aan fietsvergoeding**:** Hoewel de aanschaf en het verbruik van een scooter hoger kan zijn dan die van een reguliere fiets, verstrekt het college in de regel een vergoeding op basis van de kilometerprijs voor de fiets (of een vergoeding gelijk aan de kosten van het openbaar vervoer). De meerkosten voor brandstof, elektriciteit of een duurder voertuig vallen onder de eigen verantwoordelijkheid van de ouders.
- Veiligheid en Wetgeving: Indien een voertuig is opgevoerd of niet voldoet aan de wettelijke eisen, wordt dit door de gemeente niet geaccepteerd als een veilige voorziening voor leerlingenvervoer.
- Helmplicht en Verzekering: De verantwoordelijkheid voor het naleven van de helmplicht en het afsluiten van de wettelijk verplichte WA-verzekering ligt volledig bij de ouders of de meerderjarige leerling. Schadegevallen of boetes komen nimmer voor rekening van de gemeente.

Gehandicapte leerling
Een leerling die door een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet of niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken, wordt aangemerkt als een gehandicapte leerling in de zin van de Verordening leerlingenvervoer. ‘Centraal staat het feit dat de leerling vanwege een handicap niet in staat is om zelfstandig naar school te reizen, de aard van de handicap is daarbij ondergeschikt’ (Kamerstukken II 2013/14, 34 022, nr. 3, p. 5).

Wanneer een leerling, ondanks zijn handicap wél zelf kan reizen met het openbaar vervoer, is deze in de zin van de Verordening leerlingenvervoer géén gehandicapte leerling. De beperking die de leerling door de handicap ervaart moet structureel van aard zijn, en in ieder geval langer dan drie maanden

duren. Wanneer de beperking met medicijnen te verbeteren is, is er geen sprake van een beperking in de zin van deze Verordening. Van een beperking in deze Verordening is dus alleen sprake wanneer deze structureel is.

Inkomen
Als peiljaar voor het inkomen moet op grond van artikel 4, zevende lid van de WPO worden aangemerkt, het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar waarvoor vergoeding van de vervoerskosten wordt gevraagd, begint. Bepalend is het verzamelinkomen van het huishouden waarin de leerling leeft, dat af te lezen is van de aanslag of navorderingsaanslag inkomstenbelasting. Bij het ontbreken van een aanslag of navorderingsaanslag inkomstenbelasting wordt uitgegaan van het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen (het bepaalde belastbare loon). Bij het opvragen van de Inkomstenbelastingverklaring vermeldt de Belastingdienst het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen, dan wel het verzamelinkomen ingeval er aangifte is gedaan.

Leerling
Voor basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs geldt dat kinderen de leeftijd van vier jaar moeten hebben bereikt om als leerling te worden toegelaten, zie artikel 39, eerste lid, van de WPO. In artikel 39, derde lid, van de WPO is bepaald dat kinderen vanaf drie jaar en tien maanden ten hoogste vijf dagen (schoolgewenningsdagen) de basisschool mogen bezoeken. Deze kinderen zijn echter geen leerlingen in de zin van de wet, en de ouders kunnen dan ook geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening.

Voor het (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs geldt dat ouders van leerlingen die zijn toegelaten tot scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening als wordt voldaan aan de voorwaarden van deze Verordening. De leeftijd van de leerling is hierbij niet van belang.

Een belangrijke uitzondering vormen leerlingen die rijdende scholen bezoeken voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers (Titel B van het Besluit trekkende bevolking WPO). Ouders van leerlingen die deze scholen bezoeken, kunnen geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening. De kosten voor noodzakelijk vervoer van deze leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek vormen onderdeel van de materiële instandhouding van die scholen.

Openbaar vervoer
Het openbaar vervoer is ruim gedefinieerd. Het gaat niet alleen om voor eenieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling. Ook een voor eenieder openstaande regiotaxi of belbus, die op afroep rijdt, wordt in het kader van deze Verordening als een vorm van openbaar vervoer beschouwd. De definitie in deze Verordening is daarmee ruimer dan de definitie van openbaar vervoer in artikel 1, Wet personenvervoer 2000.

Opstapplaats
Het college kan besluiten dat het aangepast vervoer niet bij de woning van de leerling stopt, maar op een centraal aangewezen opstapplaats. Dit bevordert de efficiëntie van de routes en beperkt de reistijd voor de leerlingen in de bus.

Redelijke afstand en toegankelijkheid
Onder een 'redelijke afstand' wordt in de regel een afstand van maximaal 2 kilometer tussen de woning en de opstapplaats verstaan. Hiermee sluit de gemeente aan bij de algemeen aanvaarde normen in de rechtspraak en de landelijke model Verordening. Bij de feitelijke aanwijzing wordt rekening gehouden met de leeftijd en de mogelijkheden van de leerling. Van de ouders wordt verwacht dat zij de leerling, indien nodig, begeleiden naar deze opstapplaats. Dit valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de ouders.

Veilig en adequaat
Een opstapplaats is een verkeersveilige plek waar de leerling en de eventuele begeleider op een overzichtelijke manier kunnen wachten. De plek is adequaat wanneer deze goed bereikbaar is voor het vervoersmiddel en de aankomsttijd van het vervoer zodanig nauwkeurig is (bijvoorbeeld door een app of GPS-tracking), dat langdurig wachten in de buitenlucht niet noodzakelijk is.

Opvangadres
Het opvangadres is een structurele verblijfplaats van de leerling na schooltijd, anders dan de woning. Dit kan zowel een professionele opvanglocatie (buitenschoolse opvang) als een informeel adres (zoals bij grootouders of buren) zijn. Een opvangadres is nadrukkelijk geen adres van een zorginstelling of een tijdelijke verblijfplaats voor hobby's of sportverenigingen.

Ouders
De omschrijving volgt de begripsbepaling uit de WVO 2020 en maakt aanvullend expliciet duidelijk dat ook met het gezag belaste pleegouders onder het ouderbegrip vallen. De definitie wijkt daarmee iets af van de WPO en WEC, waarin het hebben van gezag geen onderdeel vormt van de begripsbepaling.

Persoonlijk vervoersontwikkelingsplan
Het plan is maatwerk en heeft als doel om te ontdekken wat het maximaal haalbare niveau van zelfstandig reizen voor de leerling is. Voor de ene leerling is dat bijvoorbeeld leren zelfstandig te fietsen en voor de andere leerling is dat bijvoorbeeld onder begeleiding leren reizen met het openbaar vervoer. In het plan worden concrete leerdoelen en activiteiten opgesteld, zoals een fietstraining of wat de rol van de ouder is bij het oefenen van de route. Het plan wordt bij voorkeur opgesteld met de ouders, de leerling en waar relevant de school of een deskundige. Het is een dynamisch document en wordt periodiek geëvalueerd. Als de gestelde doelen worden bereikt, wordt de vervoersvoorziening hierop aangepast. Van ouders en de leerling wordt verwacht actief mee te werken aan het plan. Het weigeren van medewerking aan een redelijk opgesteld ontwikkelplan kan gevolgen hebben voor de toekenning van de (vorm van) de vervoersvoorziening.

Samenwerkingsverband
Onder 1°
Een samenwerkingsverband primair onderwijs omvat volgens artikel 18a WPO alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs, scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Volgens het vijftiende lid van artikel 18a van de WPO kunnen deze scholen er ook voor kiezen om zich aan te sluiten bij een landelijk samenwerkingsverband.
Scholen voor speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.
Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

Onder 2°
Artikel 28a van de WEC verwijst naar het samenwerkingsverband genoemd in het tweede lid van artikel 18a van de WPO waarbij een of meer scholen voor speciaal onderwijs of speciaal en voortgezet speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 scholen zijn aangesloten, en naar het samenwerkingsverband genoemd in artikel 2.47, tweede lid, van de WVO 2020 waarbij een of meer scholen voor speciaal onderwijs of speciaal en voortgezet speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 scholen zijn aangesloten. Volgens het vijftiende lid van artikel 18a van de WPO en het achttiende lid van artikel 2.47 van de WVO 2020 kunnen deze scholen er ook voor kiezen om zich aan te sluiten bij een landelijk samenwerkingsverband

Onder 3°
Een samenwerkingsverband voortgezet onderwijs omvat volgens het tweede lid van artikel 2.47 van de WVO 2020 alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan voortgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Volgens het achttiende lid van artikel 2.47, van de Wvo 2020 kunnen deze scholen er ook voor kiezen om zich aan te sluiten bij een landelijk samenwerkingsverband.

Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.
Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

School
Onder 1°
In de WPO gaat het om basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs.

Onder 2°
In de WEC gaat het om onderwijs aan dove kinderen of slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, visueel gehandicapte kinderen, lichamelijk gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen, zeer moeilijk lerende kinderen, zeer moeilijk opvoedbare kinderen, meervoudig gehandicapte kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

De WEC onderscheidt de volgende clusters:
Cluster 1: onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met deze handicap,
Cluster 2: onderwijs aan dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps,
Cluster 3: onderwijs aan langdurig zieke kinderen met een lichamelijke handicap, lichamelijk gehandicapte kinderen en zeer moeilijk lerende kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps en
Cluster 4: onderwijs aan langdurig zieke kinderen anders dan met een lichamelijke handicap, zeer moeilijk opvoedbare kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

Het onderwijs van cluster 1 en cluster 2 wordt gegeven in instellingen. Deze instellingen vallen ook onder het begrip ‘school’.

Onder 3°
In de WVO 2020 gaat het om scholen voor vwo, havo, vmbo en praktijkonderwijs. Ook de op grond van artikel 2.86, van de WVO 2020 bij algemene maatregel van bestuur daartoe aangewezen instellingen vallen er onder.

Toegankelijke school
Een school wordt als toegankelijk beschouwd als deze de benodigde, onderwijskundige ondersteuning kan bieden (ondersteuningsprofiel), er feitelijk plek is voor de leerling (geen wachtlijst) en de school aansluit bij de godsdienst of levensbeschouwing van de ouders. Een specifieke onderwijsmethode (zoals Montessori of Dalton) wordt niet tot de richting gerekend. Zie voor verdere uitwerking de toelichting bij artikel 12.

Woning en Feitelijk Verblijf
Als uitgangspunt voor het begrip 'woning' hanteert het college het adres waar de leerling volgens de Basisregistratie Personen (BRP) staat ingeschreven. Dit is de formele woonplaats van de leerling.

Het 'feitelijk verblijf'
In de rechtspraak en de Verordening wordt echter ook gesproken over het 'feitelijk verblijf'. Dit is de plaats waar de leerling daadwerkelijk overnacht en waar de dagelijkse zorg plaatsvindt. In de meeste gevallen vallen het BRP-adres en het feitelijk verblijf samen. Indien dit niet het geval is, is het feitelijk verblijf leidend voor het bepalen van de aanspraak op leerlingenvervoer.

Specifieke situaties in de uitvoering:
1. Co-ouderschap: Bij een gelijkwaardige verdeling van de zorg (co-ouderschap) kan er sprake zijn van twee woningen. Voor beide adressen moet afzonderlijk worden getoetst of er voldaan wordt aan de criteria van de Verordening (zoals de afstandsgrens en de dichtstbijzijnde toegankelijke school).
   a. Er moet sprake zijn van een structurele verblijfplaats volgens een vastgelegd ritme.
   b. Ouders dienen voor beide adressen afzonderlijk een aanvraag in.
2. Verblijf in een instelling of pleeggezin: Wanneer een leerling doordeweeks in een instelling of bij een pleeggezin verblijft, wordt dit adres als de woning aangemerkt voor de ritten naar school. Het weekendvervoer naar het ouderlijk huis valt buiten de zorgplicht van de gemeente.

3. Verblijf in een gezinshuis: een gezinshuis wordt voor de toepassing van deze Verordening gelijkgesteld aan de woning. Conform vaste rechtspraak van de Raad van State (zie onder andere: ECLI:NL:RVS:2006:AY5498) is voor het bepalen van de aanspraak op leerlingenvervoer de plaats waar de leerling feitelijk en structureel verblijft leidend. Het gezinshuis is de plek waar het feitelijke zwaartepunt van het dagelijks leven van de leerling ligt. Gezinshuisouders vallen onder de definitie van ouders als verzorgers in de zin van deze Verordening en de onderwijswetten. Zij hebben daarmee dezelfde zorgplicht als de met gezag over de leerling belaste ouders. Daarnaast hebben zij een professionele verantwoordelijkheid die voortvloeit uit hun zorgovereenkomst. Zie voor een verdere uitwerking de toelichting bij artikel 10 van deze Verordening.
4. Tijdelijk verblijf (Crisisopvang): Bij een tijdelijk verblijf op een ander adres (bijvoorbeeld door brand of een crisissituatie in de thuissituatie) kan dit adres tijdelijk als woning worden aangemerkt. Hierbij geldt dat het verblijf een zekere mate van bestendigheid moet hebben. Een kortstondig verblijf (zoals een vakantie of een logeerpartij) wordt niet als woning aangemerkt. De eerste 6 weken is de oorspronkelijke gemeente verantwoordelijk voor de bekostiging van het vervoer naar school.
5. Resocialisatie-adressen: Adressen waar de leerling tijdelijk verblijft in het kader van een behandeltraject of resocialisatie worden niet direct als 'woning' gezien, tenzij het feitelijk zwaartepunt van het leven van de leerling naar dit adres is verschoven.

Bewijslast
Indien het feitelijk verblijf afwijkt van de inschrijving in de BRP, ligt de bewijslast bij de aanvrager. Het college kan om bewijsstukken vragen, zoals een ouderschapsplan, een zorgcontract of een verklaring van een officiële instantie, om de feitelijke woonsituatie vast te stellen.

Artikel 2. Reikwijdte
Dit artikel bakent het toepassingsbereik van de Verordening af. Er wordt expliciet aansluiting gezocht bij de drie onderwijswetten (WPO, WEC en WVO 2020) waaruit de wettelijke zorgplicht voor de gemeente voortvloeit.

De Verordening geldt alleen voor leerlingen die hun woning (feitelijk en structureel verblijf) in de gemeente hebben. Dit sluit aan bij de vaste jurisprudentie van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2006:AY5498), waarin is bepaald dat de feitelijke verblijfplaats van de leerling leidend is voor de vraag welke gemeente verantwoordelijk is voor het leerlingenvervoer. Indien een leerling verhuist of tijdelijk buiten de gemeente verblijft (behoudens de uitzonderingen in artikel 21 en 22), vervalt de reikwijdte van deze Verordening.

Ouders zijn vrij in hun schoolkeuze, maar de keuze voor een verder weg gelegen school betekent niet automatisch dat de volledige vervoerskosten naar die school worden vergoed. Dit houdt in dat ouders zelf het vervoer moeten organiseren wanneer zij kiezen voor een verder weg gelegen school.

Hoofdstuk 2. Aanvraagprocedure van de vervoersvoorziening

Artikel 3. Aanvraag
Ouders die mogelijk in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening voor hun kind dienen hiervoor een aanvraag in bij het college. De meerderjarige en handelingsbekwame leerling dient de aanvraag zelf in. De aanvraag wordt ingediend in de gemeente waar de leerling feitelijk en structureel verblijft.

Het college stelt voor deze aanvraag een digitaal en papieren formulier vast. Voor een goede beoordeling kan het noodzakelijk zijn dat de aanvrager aanvullende gegevens verstrekt. Onder deze gegevens worden ook verklaringen verstaan, zoals een werkgeversverklaring, een verklaring van de rijksinspecteur van de belasting of een medische verklaring van een daartoe bevoegde professional.

Ouders zijn op grond van artikel 4:2 van de Awb verplicht alle voor de beoordeling relevante gegevens juist en volledig te verstrekken. Indien de aanvraag onvoldoende gegevens bevat, krijgt de aanvrager ingevolge artikel 4:5 Awb de gelegenheid dit verzuim te herstellen. Indien dit niet gebeurt, kan worden besloten dat de aanvraag niet in behandeling wordt genomen. De aanvrager wordt hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

Bij de beoordeling van de aanvraag dient het college niet uitsluitend af te gaan op het aanvraagformulier zelf, maar ook acht te slaan op de kennelijke bedoeling van de aanvrager.

Artikel 4. Onderzoek
Het onderzoek heeft als doel vast te stellen of de leerling in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening en, zo ja, welke voorziening de goedkoopst passende is. Daarbij worden de mogelijkheden en behoeften van de leerling onderzocht, evenals de mate van zelfredzaamheid van de leerling en het gezin. Tevens wordt beoordeeld in hoeverre de leerling de mogelijkheid heeft zich verder te ontwikkelen richting (meer) zelfstandig reizen.
Het onderzoek wordt uitgevoerd in overeenstemming met artikel 3:2 van de Awb, dat voorschrijft dat een bestuursorgaan de nodige kennis verzamelt omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen. In het gesprek met ouders en voor zover mogelijk met de leerling wordt ingegaan op:

- de mogelijkheden van de leerling om (deels) zelfstandig (na oefening) te reizen;
- de rol die ouders en het sociale netwerk hierbij kunnen vervullen;
- de goedkoopst passende wijze van vervoer;
- verwachtingen ten aanzien van de leerling voor de komende jaren.

Het betrekken van de leerling bij het gesprek is van meerwaarde wanneer dit gezien de ontwikkeling van de leerling passend is. Wanneer specifieke deskundigheid nodig is voor een zorgvuldig oordeel, kan het college een deskundige laten aansluiten. Ouders kunnen zich laten bijstaan door bijvoorbeeld een onafhankelijke cliëntondersteuner.

Bij het onderzoek wordt eveneens betrokken in hoeverre afstemming met andere voorzieningen mogelijk en wenselijk is. Een integrale beoordeling draagt bij aan het creëren van een samenhangend geheel van ondersteuning voor het gezin.

Wanneer een leerling niet de dichtstbijzijnde toegankelijke school bezoekt, wordt dit in het gesprek betrokken. Het college bespreekt met ouders wat is ondernomen om plaatsing dichter bij huis mogelijk te maken en welke rol het samenwerkingsverband hierin heeft gespeeld of kan spelen.

Het blijft maatwerk om te bepalen wat van een leerling verwacht kan worden. Factoren zoals de aard van de beperking, de leeftijd, de route en de toekomstige ontwikkeling van de leerling spelen daarbij een rol. Ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid om hun kind te ondersteunen in het ontwikkelen van zelfstandigheid, al dan niet in samenwerking met het sociale netwerk of andere ouders.

Derde lid (Gewijzigde omstandigheden)
Wanneer omstandigheden van de leerling wijzigen, zoals een schoolwisseling, verhuizing of relevante ontwikkeling in zelfstandigheid of mobiliteit, kan het college een nieuw gesprek/onderzoek voeren om de vervoersvoorziening opnieuw te beoordelen. De ouders/verzorgers of handelingsbekwame en meerderjarige leerling zijn verplicht deze wijzigingen door te geven.

Vierde lid (Gesprek op negenjarige leeftijd)
Wanneer de leerling negen jaar wordt, kan het college in overleg met ouders en, waar passend, met de leerling een gesprek voeren gericht op het stimuleren van zelfstandigheid. Dit gesprek vormt de basis voor een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan. Hierin wordt vastgelegd welke stappen in zelfstandigheid mogelijk zijn, welke ondersteuning nodig is en welke ontwikkelperiode daarbij wordt voorzien. Het plan kijkt enkele jaren vooruit en wordt jaarlijks geëvalueerd in het kader van een nieuwe aanvraag of relevante wijziging in de situatie van de leerling.

Het OPP van de school kan hierbij betrokken worden, zodat onderwijs en vervoer op elkaar zijn afgestemd en leerlingen worden ondersteund in hun groei naar deelname aan de maatschappij.

Artikel 5. Inzet deskundige

Onderzoeks- en medewerkingsplicht
Dit artikel is een nadere uitwerking van de onderzoeksplicht van het college (artikel 3:2 Awb) en de medewerkingsplicht van de aanvrager (artikel 4:2, tweede lid, Awb). Gelet op de specifieke materie van de WPO, WEC en WVO 2020 is voor een zorgvuldige beoordeling van de individuele situatie van een leerling vaak specialistische kennis vereist, bijvoorbeeld op medisch, psychologisch of orthopedagogisch vlak.

De rol van de behandelend sector
Informatie van de behandelend arts of specialist is essentieel om de medische feiten en de beperkingen van de leerling objectief vast te stellen. Deze informatie is feitelijk van aard: wat is de diagnose en welke belemmeringen vloeien daaruit voort? De behandelend sector adviseert in de regel echter niet over de specifieke vervoersvoorziening, om de behandelrelatie met de patiënt niet te verstoren.

Uitzondering huisartsen
Huisartsen verstrekken conform de richtlijnen van de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) geen medische verklaringen over hun eigen patiënten waarin een oordeel wordt gegeven over de geschiktheid voor een voorziening. Zij kunnen op verzoek van de patiënt wel feitelijke medische informatie verstrekken (zoals een uitdraai van het patiëntendossier), die de aanvrager vervolgens bij de aanvraag kan voegen.

Onafhankelijk advies en vertaalslag
Wanneer de verstrekte medische informatie onvoldoende uitsluitsel geeft over de vervoersmogelijkheden, kan het college een onafhankelijk deskundige inschakelen, zoals de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) of een gespecialiseerd medisch adviesbureau. De taak van deze onafhankelijke deskundige is om de aanwezige medische feiten te vertalen naar een concreet advies over de mobiliteit van de leerling: is de leerling, gelet op de beperkingen, in staat om zelfstandig of onder begeleiding met de fiets of het openbaar vervoer naar school te reizen?

Artikel 6. Beslistermijn
De beslistermijn voor aanvragen van leerlingenvervoer bedraagt acht weken. Deze termijn sluit aan bij artikel 4:13 Awb. De beslistermijn gaat in op de dag na ontvangst van de aanvraag. Indien de aanvraag onvolledig is, wordt de beslistermijn ingevolge artikel 4:15 Awb opgeschort totdat de ontbrekende gegevens zijn ontvangen of de hersteltermijn is verlopen. Ingevolge artikel 4:5 Awb kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het college gestelde termijn aan te vullen. In de regel bedraagt deze termijn twee weken. Indien de gevraagde informatie redelijkerwijs niet binnen deze termijn kan worden verstrekt (bijvoorbeeld bij het opvragen van medische adviezen), kan het college besluiten een langere termijn toe te kennen. In de regel is dit vier weken.

Wanneer de complexiteit van de aanvraag daartoe aanleiding geeft, kan het college de beslistermijn eenmalig met maximaal vier weken verlengen. Het college stelt de aanvrager hiervan schriftelijk op de hoogte.

Artikel 7. Ingangsdatum voorziening
Een vervoersvoorziening wordt niet met terugwerkende kracht toegekend. De voorziening is bedoeld om het schoolbezoek in de toekomst mogelijk te maken en is geen inkomensvoorziening. Bij de toekenning van een financiële vergoeding gaat de voorziening in per de verzochte datum, mits deze niet vóór de datum van aanvraag ligt.
Voor aangepast vervoer geldt dat de feitelijke startdatum afhankelijk is van de benodigde tijd voor de praktische organisatie door de vervoerder. Hierdoor kan de feitelijke ingangsdatum later liggen dan de datum van de aanvraag of de beschikking.

Artikel 8. Besluit
Een besluit moet voldoen aan de algemene eisen van de Awb, waaronder een deugdelijke motivering (artikel 3:46 Awb). Het besluit bevat in ieder geval de wijze van verstrekking, het tijdstip van verstrekking, de uitbetaling en de duur van de voorziening.
In de beschikking wordt aangegeven voor welke periode de vervoersvoorziening wordt toegekend. Wanneer te verwachten is dat de situatie van de leerling stabiel blijft, kan voor meerdere jaren worden toegekend. Wanneer wijzigingen in ontwikkeling of omstandigheden te verwachten zijn, is een kortere periode passend.

Het college kan aanvullende voorwaarden verbinden aan de voorziening. Deze kunnen gericht zijn op het vergroten van de zelfstandigheid van de leerling, bijvoorbeeld door deelname aan een vervoerstraining.

Hoofdstuk 3. Beoordelingscriteria en vormen van vervoer

Paragraaf 3.1: Algemene regels en criteria

Artikel 9. Algemene bepalingen

Eerste lid
De verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek blijft ingevolge de Leerplichtwet in alle gevallen bij de ouders liggen. In dit lid is deze verantwoordelijkheid nog eens expliciet vastgelegd. Deze verantwoordelijkheid kan door de ouders niet op- of overgedragen worden aan de gemeente. De wettelijke regeling, noch de gemeentelijke Verordening beperkt deze verantwoordelijkheid van de ouders niet. Ouders kunnen er dus niet van uitgaan dat zij altijd een vervoersvoorziening krijgen of dat deze altijd wordt voortgezet. Van ouders wordt ook verwacht dat zij de noodzakelijke keuzes maken om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Daarbij kan gedacht worden aan het aanpassen van werktijden en het verkeersveilig maken van de leerling.

Tweede lid
In deze Verordening zijn verschillende voorwaarden opgenomen waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een vervoersvoorziening. Op het moment dat een leerling voldoet aan die voorwaarden en er meerdere vervoersvoorzieningen zijn waarvan de leerling (in redelijkheid) gebruik zou kunnen maken, dan zal de keuze vallen op de voor het college goedkoopste oplossing. Ook als dit betekent dat die oplossing meer van ouders (bijvoorbeeld extra begeleiding) of de leerling (meer reistijd) vraagt. Dit past binnen het uitgangspunt dat ouders en de leerling in de basis zelf verantwoordelijk zijn voor het schoolbezoek en is nodig om het vervoersstelsel toegankelijk en betaalbaar te houden.
Het college kan op grond van deze bepaling bijvoorbeeld weigeren een vervoersvergoeding te verstrekken als de leerling gebruik kan maken van het aangepast vervoer, waarbij de kosten voor het college gelijk blijven omdat er toch al een taxibus rijdt naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Dit ongeacht het feit of de leerling vervolgens daadwerkelijk van dit aangepast vervoer gebruik wenst te maken.

Derde lid
Wanneer een leerling begeleiding nodig heeft tijdens het vervoer, is dat primair een verantwoordelijkheid van de ouders. Zij zijn en blijven verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind. Werk van ouders of anderszins ontslaat ouders niet van deze verantwoordelijkheid. Wanneer ouders zelf niet in staat zijn om begeleiding te bieden, is het hun verantwoordelijkheid iemand te zoeken, die deze taak van hen al dan niet tijdelijk, geheel of gedeeltelijk kan overnemen. Er ligt echter ook een wettelijke zorgplicht bij de gemeente om passend vervoer aan te bieden. Het is aan het college om een zorgvuldige afweging te maken en te bepalen wat, gelet op de primaire verantwoordelijkheid van ouders, redelijk is (Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 7).

Ernstige benadeling van het gezin
Van ernstige benadeling van het gezin is alleen sprake als het redelijkerwijs niet van ouder(s) kan worden verlangd dat zij de leerling begeleiden tijdens het vervoer naar school. Het gaat daarbij niet om gewone organisatorische problemen binnen het gezin, maar om situaties waarin begeleiding feitelijk onmogelijk is of leidt tot een onevenredige belasting.

Het uitgangspunt blijft dat ouders in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het begeleiden van hun kind naar school, ook wanneer dit vraagt om het combineren van schooltijden, werk, zorg voor andere kinderen of andere gezinsverplichtingen. Alleen in de hieronder genoemde situaties wordt aangenomen dat sprake is van ernstige benadeling.

a. Eén ouder is beschikbaar
Er is sprake van ernstige benadeling als slechts één ouder feitelijk beschikbaar is voor de begeleiding en één van de volgende omstandigheden zich voordoet:

1. Er zijn thuis één of meer andere kinderen jonger dan 10 jaar die op hetzelfde vervoersmoment begeleiding naar school of opvang nodig hebben, waardoor begeleiding van de leerling in het openbaar vervoer of per fiets niet uitvoerbaar is.
2. De ouder heeft een lichamelijke of zintuiglijke beperking waardoor begeleiding tijdens het vervoersmoment feitelijk onmogelijk is.

3. De ouder kan aantoonbaar geen begeleiding bieden tijdens het vervoersmoment vanwege een scholings- of arbeidsverplichting die voortvloeit uit de Participatiewet.

b. Twee ouders voeren een gezamenlijke huishouding
Bij een gezamenlijke huishouding is alleen sprake van ernstige benadeling als beide ouders aantoonbaar onmogelijk de begeleiding kunnen verzorgen tijdens het vervoersmoment vanwege een scholings- of arbeidsverplichting die voortvloeit uit de Participatiewet.
Het enkele feit dat beide ouders werken, studeren of andere verplichtingen hebben, is onvoldoende. Er moet sprake zijn van een verplichting die niet verplaatsbaar is en waardoor begeleiding tijdens het vervoersmoment feitelijk niet mogelijk is.

c. De begeleidingstijd is niet meer redelijk
Er is ook sprake van ernstige benadeling als de reistijd voor de begeleider meer bedraagt dan de maximaal aanvaardbare begeleidingstijd per dag.
Daarbij gelden de volgende grenzen:
1. meer dan 6 uur reistijd per dag voor leerlingen in het regulier basisonderwijs die een school bezoeken op basis van richting of levensovertuiging;
2. meer dan 3 uur reistijd per dag voor leerlingen in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Onder reistijd wordt verstaan: de totale tijd die de begeleider kwijt is aan het begeleiden van de leerling naar school en het terugkeren naar huis, en aan het ophalen van de leerling en opnieuw terugkeren naar huis.

Afbakening
Er is in ieder geval geen sprake van ernstige benadeling wanneer het vooral gaat om:
- gewone planningsproblemen binnen het gezin;
- de voorkeur van ouders voor aangepast vervoer;
- het ontbreken van opvang zonder dat is aangetoond dat begeleiding feitelijk onmogelijk is;
- werk- of privéverplichtingen die anders georganiseerd kunnen worden;
- de omstandigheid dat ouders meerdere kinderen naar school moeten brengen, tenzij sprake is van de specifieke situatie onder onderdeel a;
- een langere reistijd die binnen de hierboven genoemde grenzen blijft.

Het college beoordeelt per aanvraag of de gestelde ernstige benadeling voldoende is onderbouwd. Van ouders mag worden gevraagd dat zij aantonen waarom begeleiding niet mogelijk is en welke alternatieven zij hebben onderzocht.

Vierde lid
De verantwoordelijkheid voor het gedrag van de minderjarige leerling gedurende het verblijf van de leerling in het aangepast vervoer berust bij de ouders. Zij moeten de gelegenheid krijgen hun kind te begeleiden bij het vervoer.

Vijfde lid
Bij het verstrekken van de vervoersvoorziening staat de zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van de leerling en zijn ouders voorop. Bij de bepaling van de aard van de vervoersvoorziening wordt hier dan ook naar gekeken. Zelf fietsen heeft daarbij bijvoorbeeld de voorkeur boven aangepast vervoer in de vorm van een door het college georganiseerde touringcar.

Artikel 10. Geen of gedeeltelijke vergoeding bij andere regelingen

Vangnetfunctie en voorliggende voorzieningen
De vervoersvoorziening op grond van deze Verordening is een vangnet. Dit betekent dat de regeling niet bedoeld is voor situaties waarin leerlingen of hun ouders voor dit vervoer al (gedeeltelijk) gebruik kunnen maken van een andere passende regeling (een voorliggende voorziening). Hierbij kan worden gedacht aan een vergoeding via de zorgverzekeraar, het UWV of een werkgever. Dit artikel voorkomt dat er een dubbele vergoeding wordt ontvangen voor dezelfde reiskosten vanuit publieke middelen.

Wanneer de aanvrager via een andere weg een vergoeding ontvangt voor de kosten van het vervoer naar school of stage, brengt het college deze vergoeding in mindering op de gemeentelijke verstrekking. Bij aangepast vervoer kan het college deze externe vergoeding als eigen bijdrage in rekening brengen bij de ouders. Van ouders wordt verwacht dat zij bij de aanvraag, of zodra een wijziging optreedt, volledige openheid van zaken geven over andere ontvangen reiskostenvergoedingen.

Gezinshuizen en professionele zorgvormen
Bij gezinshuisouders en andere professionele zorgvormen is vaak sprake van een voorliggende voorziening. In deze situaties wordt de aanvraag getoetst op de volgende punten:

- Zorgtarief: In de vergoeding die gezinshuisouders ontvangen voor de verzorging van de leerling (het dagtarief of de gezinshuisvergoeding via de Jeugdwet of Wlz), zijn de kosten voor de begeleiding en het dagelijks vervoer naar school in de regel inbegrepen. Wanneer vervoerskosten reeds via een andere wettelijke weg worden vergoed, hoeft de gemeente geen aanvullende voorziening op grond van het leerlingenvervoer te verstrekken. De leerling beschikt dan immers al over een passende voorziening.

- Organisatieplicht: Het feit dat gezinshuisouders of verzorgers meerdere kinderen naar verschillende scholen moeten brengen, levert op zichzelf geen bijzondere omstandigheid op die aanspraak geeft op aangepast leerlingenvervoer. Begeleiding tijdens het leerlingenvervoer behoort in beginsel tot de verantwoordelijkheid van de ouders of verzorgers. Vergelijk Raad van State, 6 januari 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BK8359) en Raad van State, 1 februari 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:402).

Uitzondering Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS)
Het bovenstaande geldt niet voor vergoedingen die op aanvraag aan ouders van schoolgaande kinderen in het voortgezet onderwijs worden verstrekt op basis van de WTOS. Deze vergoeding is opgebouwd uit verschillende componenten, zoals lesgeld, en is niet uitsluitend bestemd voor reiskosten. Daarom wordt deze vergoeding niet verrekend met de vervoersvoorziening op grond van deze Verordening.

Artikel 11. Afstandsgrens en toegankelijkheid

Eerste lid
In dit lid wordt invulling gegeven aan de bevoegdheid uit artikel 4 van de WPO en artikel 4 van de WEC om een afstandsgrens te hanteren. De gekozen grens van zes kilometer voor het basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs sluit aan bij de wettelijke kaders. Voor het voortgezet speciaal onderwijs is een grens van tien kilometer opgenomen. De afstand wordt bepaald tussen de woning en de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Afstanden vanaf andere locaties, zoals de buitenschoolse opvang, spelen geen rol bij het vaststellen van het recht op een voorziening.

Tweede lid
Dit lid bevat de uitzondering op de afstandsgrens voor leerlingen met een structurele handicap. Indien een leerling door een handicap fysiek of mentaal niet in staat is om zelfstandig of onder begeleiding van de fiets of het openbaar vervoer gebruik te maken, vervalt de kilometergrens. In dat geval bestaat er ook bij een kortere afstand dan zes (of tien) kilometer aanspraak op een voorziening. De bewijslast hiervoor ligt bij de aanvrager.

Derde lid
Voor leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs (VO) gelden strengere regels op grond van artikel 8.28 van de WVO 2020. Voor deze groep is er geen algemeen recht op leerlingenvervoer op basis van afstand. Er bestaat uitsluitend recht op een voorziening indien een structurele handicap het zelfstandig reizen, al dan niet onder begeleiding, met het openbaar vervoer onmogelijk maakt. Dit sluit aan bij de landelijke wetgeving waarbij de eigen verantwoordelijkheid van ouders en leerlingen in het voortgezet onderwijs voorop staat.

Paragraaf 3.2 Schoolkeuze en uitvoering

Artikel 12. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school

Eerste lid
In artikel 4, tweede en derde lid, van de WPO, artikel 4, tweede lid, van de WEC en artikel 8.29, tweede lid, van de WVO 2020 is bepaald dat de raad bij het vaststellen van de Verordening de op godsdienst of levensbeschouwing van ouders berustende keuze van een school dient te eerbiedigen. Tevens is in de genoemde artikelen bepaald dat in de Verordening geen onderscheid wordt gemaakt tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Als toegankelijke school is dan aan te merken de school van

de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school. Daar komt een tweede criterium bij, namelijk de school van de soort waarop de leerling is aangewezen op grond van zijn lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking op basis van de toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Als dichtstbijzijnde school kan worden aangemerkt de school die naar afstand het dichtstbij gelegen is, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare, veilige weg volgens de ANWB-routeplanner.

Wanneer een leerling een school bezoekt die, met voorbijgaan van een vergelijkbare school van dezelfde gewenste richting, verder van de woning van de leerling is verwijderd, blijft de aanspraak in principe beperkt tot de kosten verbonden aan het vervoer van en naar de dichtst bij de woning gelegen school.

Indien de situatie zich zou voordoen dat vervoer naar een verder van de woning van de leerling gelegen school van dezelfde richting voor de gemeente goedkoper zou zijn (of niet meer kosten met zich brengt), kan het college aan de ouders vragen ermee in te stemmen dat de leerling naar die school wordt vervoerd. Voor een openbare school geldt hetzelfde.

Richting
Als erkende richtingen binnen het bijzonder onderwijs gelden: het (rooms) katholiek onderwijs, protestants-christelijk onderwijs (gereformeerd, hervormd), reformatorisch onderwijs en het evangelisch onderwijs, het joods onderwijs, (orthodox) islamitisch onderwijs, het hindoe onderwijs, het algemeen bijzonder of neutraal bijzonder onderwijs en het onderwijs op antroposofische grondslag (vrijescholen). Sinds 2004 zijn gereformeerd en hervormd opgegaan in de Protestantse Kerk Nederland (PKN). De keuze van de leerling of zijn ouders voor één van de hiervoor genoemde erkende richtingen bepaalt dus (mede) of een school kan worden aangemerkt als toegankelijke school voor de betreffende leerling.

Onderwijskundige methode, waaronder onderwijs voor hoogbegaafden
Een bepaalde onderwijskundige methode wordt niet tot het begrip ‘richting’ gerekend. Hiermee worden onder andere bedoeld: Jenaplanscholen, Montessorischolen, Daltonscholen, Iederwijsscholen, onderwijs voor hoogbegaafden (zoals Leonardo-onderwijs of speciale HB-klassen) etc. De voorkeur van de leerling of zijn ouders voor een bepaalde onderwijskundige methode is niet van invloed bij het bepalen van de dichtstbijzijnde toegankelijke school.

Ingevolge vaste rechtspraak (zie onder meer ECLI:NL:RBDHA:2021:2032) kan onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen niet worden aangemerkt als een 'richting' in de zin van de wet. Indien het college voor het bezoeken van hoogbegaafden onderwijs desondanks een vervoersvoorziening zou toekennen, ontstaat er een ongewenste precedentwerking. Op grond van het gelijkheidsbeginsel zou het college in dat geval ook gehouden zijn om leerlingenvervoer te bekostigen voor alle andere specifieke onderwijskundige methoden wanneer ouders daarom verzoeken. Dit zou leiden tot een onbeheersbare en financieel onhoudbare uitbreiding van de aanspraken op het leerlingenvervoer.

Instellingen voor cluster 1 en cluster 2
Als de commissie van onderzoek heeft geoordeeld dat de leerling toelaatbaar is tot of aangewezen is op begeleiding vanuit een instelling voor cluster 1 of cluster 2 onderwijs, dan bepaalt dit (mede) of sprake is van een toegankelijke school.

De school is vol
Het spreekt voor zich dat op een voor de leerling geschikte school wel ruimte voor de leerling moet zijn en dat de leerling moet zijn/worden toegelaten. Een school die vol is heeft geen zorgplicht voor de leerling. De school heeft de verplichting dit op hun website te vermelden.
Indien de dichtstbijzijnde school niet toegankelijk is voor een leerling omdat de school vol is, wordt een vervoersvoorziening toegekend naar de eerstvolgende dichtstbijzijnde, toegankelijke school. De aanspraak op vervoer naar deze verder weg gelegen school blijft bestaan, zolang er een wachtlijst is voor de dichtstbijzijnde school.
Als de wachtlijst is opgelost en de leerling kan worden geplaatst op de dichtstbijzijnde school – het college dient naar de duur van de wachtlijst te informeren – kan de vervoersvoorziening beperkt worden tot aan de dichtstbijzijnde school, aangezien deze weer toegankelijk is geworden. Dit ongeacht het feit of de leerling vanaf dat moment ook daadwerkelijk de dichtstbijzijnde school gaat bezoeken. Ouders zijn vrij om hun kind naar elke school van hun keuze te laten gaan, maar in het

kader van het leerlingenvervoer hoeft slechts een vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde, toegankelijke school te worden verstrekt.

Dislocaties en nevenvestigingen
Als een school die een leerling bezoekt meer dan één locatie heeft, rijst de vraag of slechts de hoofdvestiging dan wel alle onderwijslocaties als school in de zin van deze Verordening moeten worden beschouwd. Aansluitend bij de regelgeving inzake de huisvesting en materiële instandhouding geldt dat de feitelijke locatie die door de leerling wordt bezocht kan worden aangemerkt als 'school'.

Tweede lid
Voor alle onderwijssoorten geldt de hoofdregel: een vervoersvoorziening wordt toegekend naar de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school. Volgens artikel 4, vijfde lid, onder c en d, van de WPO moet echter, wanneer het gaat om speciale scholen voor basisonderwijs, het vervoer naar de dichtstbijzijnde school in het samenwerkingsverband ook worden bekostigd. Dat hoeft niet per se de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs te zijn. Het is mogelijk dat er een school buiten het samenwerkingsverband ligt, maar dichterbij de woning is gelegen.

Na invoering van het passend onderwijs beoordeelt het samenwerkingsverband of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband, zie artikel 18a, zesde lid, aanhef en onder c, van de WPO. Een 'toelaatbaarheidsverklaring' voor een speciale school voor basisonderwijs, afgegeven door het samenwerkingsverband aan een leerling, geldt alleen binnen dat samenwerkingsverband, zie artikel 40, achtste lid, van de WPO. Een ander samenwerkingsverband kan immers gekozen hebben voor een hoger of lager niveau van basisondersteuningsvoorzieningen, die op elke school aanwezig zijn.

Derde lid
Binnen het leerlingenvervoer wordt een vergoeding verstrekt naar de (qua afstand) dichtstbijzijnde toegankelijke school, rekening houdend met de onderwijsbehoefte en de richting. In de praktijk komt het voor dat dit niet de school is waarnaar de leerling door het samenwerkingsverband wordt verwezen.

Het derde lid beschrijft de voorwaarden waaronder het college toch kan besluiten om een vergoeding te verstrekken naar de niet dichtstbijzijnde toegankelijke (en door het samenwerkingsverband geadviseerde) school.

- De noodzaak van het bezoeken van de niet dichtstbijzijnde toegankelijke school moet overtuigend worden aangetoond aan het college. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een onderbouwing door het samenwerkingsverband.
- Wanneer al dan niet door het samenwerkingsverband is vastgesteld, welke onderwijssoort een leerling nodig heeft op grond van de WPO, de WEC of de WVO 2020, zal aan het college overtuigend moeten worden aangetoond, waarom dat onderwijs niet geboden kan worden op de dichterbij gelegen school. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een leerling, die onder een samenwerkingsverband valt waar arrangementen op reguliere basisscholen worden aangeboden, die het speciaal (basis) onderwijs vervangen. De leerling gaat dan naar een reguliere basisschool verder weg, omdat het arrangement, waarop hij onderwijskundig is aangewezen dichterbij niet aanwezig is.

Symbiose
Wanneer een leerling van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs gedurende ten minste 180 minuten per week onderwijs volgt op een basisschool, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, is er sprake van symbiose, zie artikel 24 WEC en Titel IV van het Onderwijskundig besluit WEC. Daarvoor moet wel een overeenkomst tussen de scholen gesloten zijn. De leerling volgt in dat geval onderwijs op twee verschillende locaties. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar de school waar een symbiose-overeenkomst mee gesloten is, voor zover deze reis voldoet aan de voorwaarden van de Verordening. Het gaat dan om vervoer in aansluiting op het begin en einde van de schooldag.
Een voorbeeld hiervan is dat er binnen het samenwerkingsverband een orthopedagogisch didactisch centrum is opgericht, waar leerlingen tijdelijk onderwijs volgen als er een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is. De leerling blijft daarbij ingeschreven staan op zijn oorspronkelijke school, maar volgt in de praktijk elders onderwijs (Kamerstukken II 2013/14, 34 022, nr. 3, p. 4 en Kamerstukken II 2014/15, 34 022, nr. 5, p. 5).

Artikel 13. Aanwijzing opstapplaats

Eerste lid
Om het aangepast vervoer efficiënter en duurzamer te organiseren, heeft het college de bevoegdheid om opstapplaatsen aan te wijzen. Dit betekent dat leerlingen niet bij de eigen voordeur worden opgehaald, maar op een centrale plek in de wijk. Dit beperkt het aantal stops en de totale ritduur voor alle leerlingen in het voertuig.

Tweede lid
Een opstapplaats moet aan drie cumulatieve eisen voldoen: veiligheid, adequaatheid en een redelijke loopafstand.

- Veilig en adequaat**:** De locatie moet technisch geschikt zijn voor het in- en uitstappen van de gebruikte voertuigen (bijvoorbeeld een busje) en de verkeerssituatie moet verantwoord zijn. Een locatie aan een drukke weg is niet per definitie onveilig, mits er voldoende ruimte is om veilig te wachten.
- Adequaat: Dit houdt in dat de plek geschikt is voor de doelgroep, bijvoorbeeld wat betreft de ondergrond voor leerlingen in een rolstoel.
- Afstand: Onder een redelijke afstand van de woning wordt in beginsel een maximale loopafstand van 2 kilometer verstaan.

Derde lid
Ouders zijn wettelijk verantwoordelijk voor de begeleiding van hun kind naar school. Deze verantwoordelijkheid strekt zich ook uit tot het begeleiden van de leerling naar de opstapplaats. Indien begeleiding noodzakelijk is voor de veiligheid van de leerling of de goede voortgang van het vervoer, rust deze taak ook bij de ouders of hun netwerk.

Vierde en vijfde lid
Het college maakt een uitzondering op het aanwijzen van een opstapplaats in twee situaties:

1. Indien de ouders aantonen dat begeleiding door henzelf of door personen uit hun sociale netwerk feitelijk onmogelijk is, dan wel dat dit leidt tot een ernstige benadeling van het gezin. Zie hiervoor de toelichting onder artikel 9, derde lid.
2. Indien het organiseren van een opstapplaats (bijvoorbeeld door extra logistieke handelingen) duurder uitvalt dan het ophalen van de leerling bij de woning. In dat geval prevaleert de meest kostenefficiënte oplossing.

Artikel 14. Schooltijden en wachttijden

Eerste lid
Het aangepast vervoer sluit aan op het begin en einde van de schooldag, zoals aangegeven in de schoolgids van de school. In alle andere situaties zijn ouders zelf verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind. Vervoer dat nodig is in verband met een activiteit van de school (sportdag, excursie, schoolreis, sinterklaas- of andersoortige feestdagviering e.d.) valt buiten het leerlingenvervoer.

Tweede lid
In het voortgezet speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs kan het voorkomen, dat er binnen de vaste schooltijden gewerkt wordt met lesroosters. Ook in dat geval vindt het aangepast vervoer in principe plaats op het begin en het einde van de schooldag volgens de schoolgids. Het college kan, in geval van aangepast vervoer, echter overwegen om dan een wachttijd te hanteren van maximaal twee lesuren, waarbij leerlingen op elkaar wachten, dan wel eerder op school zijn. Hierdoor kan het vervoer toch gecombineerd worden.

De gemeente zal indien mogelijk proberen de leerlingen met afwijkende schooltijden van één of meerdere scholen gezamenlijk te vervoeren, wanneer de begin- en/of eindtijden nagenoeg hetzelfde zijn.

Derde lid
Het vervoer op afwijkende tijden kan leiden tot aangepast vervoer buiten de schooltijden en dat brengt extra vervoerskosten met zich mee. Het college is hier in principe niet toe verplicht, tenzij de leerling een gedeeltelijke vrijstelling van de leerplicht heeft.

Alleen wanneer een leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen, kan er in een uitzonderlijk geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden (situaties die te maken hebben met het gezin of de thuissituatie van de leerling), tijdelijke lichamelijke problemen of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd.

Ouders moeten een verzoek voor een vervoersvoorziening op deze afwijkende tijden onderbouwen met de volgende documenten:

- Een verklaring van de leerplichtambtenaar waarin staat dat er een leerplichtakkoord is.
- Een opbouwschema dat laat zien hoe wordt toegewerkt naar een volledig onderwijsprogramma.
- Een verklaring van één van de onderstaande partijen:
    - De school. In de verklaring staat waarom aangepaste schooltijden medisch noodzakelijk zijn voor de leerling.
    - Een deskundige, bijvoorbeeld een arts, psycholoog of orthopedagoog. Hierin staat dat de leerling medisch niet in staat is om de volledige schooltijden te volgen. Het college kan hiervoor ook zelf advies bij een deskundige opvragen.

Paragraaf 3.3 Vormen van vervoer naar school

Artikel 15. Vervoersvergoeding voor fiets of openbaar vervoer

Eerste lid (Fietsvergoeding)
Het uitgangspunt van de gemeente is het stimuleren van zelfstandig reizen. Indien een leerling, al dan niet onder begeleiding, fysiek in staat is om te fietsen en de route verkeersveilig is, heeft de fietsvergoeding de voorkeur boven het openbaar vervoer of aangepast vervoer.
Bij de beoordeling of de fiets een passend vervoermiddel is, hanteert het college de volgende richtlijnen voor een redelijke enkelvoudige fietsafstand:

- 4 t/m 8 jaar: maximaal 6 kilometer (zelfstandig of bij ouder achterop).
- 9 jaar: maximaal 7 kilometer.
- 10 jaar: maximaal 8 kilometer.
- 11 jaar en ouder: maximaal 10 kilometer.

De gemeente sluit aan bij de fietsvergoeding die de VNG jaarlijks vaststelt. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde onderhoudskosten van een fiets en is fiscaal onbelast. Voor de berekening van de afstand wordt de kortste route via de ANWB-routeplanner gebruikt om discussies over verschillende routes te voorkomen.

Tweede lid (Deeltrajecten op de fiets)
Soms kan een leerling niet de hele route fietsen, maar wel een deel (bijvoorbeeld naar een opstapplaats of station). In dat geval kan voor dat specifieke deel een fietsvergoeding worden verstrekt. Hierbij geldt dat de totale reistijd (fietsen + aansluitend vervoer + wachttijd) de grens van 90 minuten niet mag overschrijden.

Derde lid (Openbaar vervoer)
Indien de fiets geen optie is, wordt een vergoeding voor het openbaar vervoer verstrekt. De gemeente vergoedt uitsluitend de goedkoopst mogelijke wijze van reizen.
Er wordt gerekend met het tarief van de OVpay.
Het college houdt rekening met alle reductietarieven en persoonsgebonden kortingen (zoals leeftijdskorting) waar de leerling aanspraak op kan maken binnen het geldende prijssysteem van de vervoerder.
Kosten voor eerste klas reizen of extra toeslagen komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Artikel 16. Begeleidingsvergoeding voor fiets of openbaar vervoer

Eerste en tweede lid
Het uitgangspunt van de Verordening is de primaire verantwoordelijkheid van ouders voor het schoolbezoek en de begeleiding van hun kinderen. Een vergoeding voor een begeleider wordt uitsluitend verstrekt wanneer zelfstandig reizen redelijkerwijs niet mogelijk is en aan de afstandsgrens is voldaan.

- *Eigen verantwoordelijkheid:*
  Het is de taak van ouders om zelf voor begeleiding te zorgen of iemand aan te wijzen die dit

doet. De gemeente wijst geen begeleiders aan en bemiddelt hier niet in.
- *Onmogelijkheid van begeleiding*:
  Hierbij wordt aangesloten bij de uitleg van ernstige benadeling, zoals opgenomen in de toelichting bij artikel 9.
- *Peildatum:*
  Om de administratieve lasten te beperken, geldt de leeftijd op 1 augustus voor het gehele schooljaar.
- *Leeftijdsgrenzen*:
  Voor leerlingen jonger dan negen jaar wordt ervan uitgegaan dat zij begeleiding nodig hebben. Vanaf negen jaar wordt verwacht dat een leerling leert zelfstandig te reizen, tenzij een structurele handicap of een uiterst onveilige route dit onmogelijk maakt. Vanaf negen jaar bestaat recht op een begeleidingsvergoeding wanneer is aangetoond dat de leerling niet zelfstandig van de fiets of het openbaar vervoer gebruik kan maken.

De vergoeding voor de begeleider volgt de systematiek van de vergoeding voor de leerling:
- Fiets: De gemeente sluit aan bij de fietsvergoeding voor begeleiders die de VNG jaarlijks vaststelt. Deze vergoeding wordt uitsluitend verstrekt voor de kilometers die de begeleider samen met de leerling aflegt. De zogenaamde "loze ritten" (waarbij de begeleider alleen terugfietst of de leerling alleen gaat halen) komt niet voor vergoeding in aanmerking.
- Openbaar vervoer: Hierbij worden de werkelijke kosten op basis van de laagst mogelijke tarieven vergoed. Het college gaat ervan uit dat de begeleider gebruikmaakt van alle beschikbare kortingsvormen (zoals reductietarieven en persoonsgebonden kortingen).

Derde lid (Efficiënte begeleiding)
Indien een begeleider (bijvoorbeeld een ouder of oppas) meerdere leerlingen tegelijkertijd begeleidt, worden de reiskosten van deze begeleider slechts eenmaal vergoed. De vergoeding is immers bedoeld om de extra reiskosten van de persoon die begeleidt te dekken, niet om een vergoeding per kind te stapelen.

Artikel 17. Vervoersvergoeding voor eigen vervoer

Eerste en tweede lid (Toestemming en doelmatigheid)
Ouders kunnen ervoor kiezen om de leerling zelf te vervoeren (met de eigen auto) in plaats van gebruik te maken van het aangepast vervoer. Het college staat dit toe indien dit voor de gemeente doelmatiger of goedkoper is.

- Doelmatigheid: Er is in ieder geval geen sprake van een doelmatiger alternatief als de leerling geplaatst kan worden in een reeds rijdende bus van het aangepast vervoer waar nog plek is.
- Vergoeding: De vergoeding is gebaseerd op het fiscaal onbelaste kilometerbedrag.
- Berekening ritten: Er wordt uitgegaan van twee retourreizen per dag (één keer heen en weer in de ochtend, één keer heen en weer in de middag). Kilometers die worden gemaakt voor vervoer tussen de middag (overblijven) komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Derde en vierde lid (Gezamenlijk vervoer en carpoolen)
Om dubbele bekostiging te voorkomen, is de vergoeding gekoppeld aan het voertuig en de rit, niet aan de individuele leerling.
- Als ouders meerdere eigen kinderen tegelijk vervoeren, ontvangen zij éénmaal de kilometervergoeding.
- Indien ouders leerlingen van andere gezinnen meenemen (ook wel carpoolen genoemd), ontvangt alleen de rijdende ouder de vergoeding. De meereizende leerling heeft dan feitelijk zijn vervoersvoorziening genoten.
- De praktische uitvoering, zoals het opstellen van een rijschema of de onderlinge verrekening van kosten tussen ouders, is een privéaangelegenheid. De gemeente speelt hierin geen bemiddelende of handhavende rol.

Vijfde lid (Zwaarwegende omstandigheden)
Een toekenning voor eigen vervoer wordt in principe voor een heel schooljaar vastgesteld. Dit voorkomt dat ouders gedurende het jaar voortdurend wisselen tussen eigen vervoer en de taxibus, wat de planning van het aangepast vervoer onmogelijk maakt. Alleen bij zwaarwegende omstandigheden kan hiervan worden afgeweken, zoals een plotselinge verslechtering van de gezondheid van de leerling waardoor eigen vervoer niet langer verantwoord is.

Artikel 18. Aangepast vervoer
Aangepast vervoer is de uiterste voorziening binnen het leerlingenvervoer. Het college verstrekt deze voorziening uitsluitend indien vervoer per fiets of openbaar vervoer, al dan niet onder begeleiding, niet passend of mogelijk is op basis van één van de volgende gronden:

Onderdeel a (Reistijd)
Bij een reistijd met het openbaar vervoer tot anderhalf uur enkele reis wordt de toegang tot het onderwijs geacht gewaarborgd te zijn. Aangepast vervoer komt pas in beeld wanneer de reistijd met het openbaar vervoer deze grens overschrijdt én de inzet van aangepast vervoer tot een substantiële tijdwinst van minstens 50% leidt.

- Bij de berekening van de reistijd wordt de looptijd naar de halte, de wachttijd en de overstaptijd meegeteld.
- De tijd die een leerling gebruikelijk vóór aanvang van de lessen op het schoolplein doorbrengt (circa 10 minuten), wordt niet als reistijd aangemerkt.

Onderdeel b (Ontbreken van openbaar vervoer)
Indien er op het traject tussen de woning en de school geen openbaar vervoer aanwezig is, of de frequentie zodanig laag is dat aansluiting op de schooltijden onmogelijk is, kan aangepast vervoer worden ingezet. Hierbij wordt eerst getoetst of de leerling (onder begeleiding) de afstand per fiets kan overbruggen.

Onderdeel c (Gehandicapte leerling)
Dit onderdeel betreft leerlingen die door een structurele lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap fysiek of psychisch niet in staat zijn om van het openbaar vervoer gebruik te maken, ongeacht of er begeleiding aanwezig is. Het college kan ter vaststelling hiervan een onafhankelijk medisch advies opvragen.

Onderdeel d (Onmogelijkheid van begeleiding)
Indien een leerling wel met het openbaar vervoer zou kunnen reizen, maar uitsluitend onder begeleiding, zijn de ouders primair zelf verantwoordelijk voor deze begeleiding. Aangepast vervoer wordt alleen toegekend als de ouders objectief aantonen dat begeleiding door henzelf of hun netwerk onmogelijk is of tot ernstige benadeling van het gezin leidt.

Artikel 20. Vergoeding andere passende vervoersvoorziening
Het kan voorkomen, dat een leerling of een ouder op een andere manier kan of wenst te reizen, dan de reeds beschreven vervoerswijzen, als hij daarvoor een geschikt vervoermiddel heeft. Artikel 20 maakt het mogelijk dit maatwerk toe te passen en de vergoeding zodoende te laten aansluiten bij de mogelijkheden van de leerling en/of de ouders. Het kan er tevens toe bijdragen dat het zelfstandig reizen wordt gestimuleerd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een handbike, elektrische fiets of bakfiets. Het college kan besluiten ouders hierin tegemoet te komen, mits de kosten van dit vervoermiddel niet uitstijgen boven de kosten van het openbaar vervoer naar de school.

Paragraaf 3.4: Bijzondere situaties

Artikel 21. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente

Eerste lid
Een aanvraag voor leerlingenvervoer wordt in de regel gedaan in de gemeente waar de leerling zijn woning heeft. Onder het begrip ‘woning’ valt het structurele karakter van het feitelijk verblijf. Een kortstondig verblijf elders, bijvoorbeeld door een crisissituatie, zorgt er niet voor dat de structurele verblijfplaats direct verplaatst. Bovendien is het ondoelmatig om de verantwoordelijkheid voor de vervoerskosten bij een kortdurende crisis direct naar een andere gemeente te verschuiven. Dit zou namelijk leiden tot een keten van aanvragen en stopzettingen bij verschillende gemeenten, wat een onnodige administratieve belasting vormt voor zowel de ouders als de betrokken gemeenten.

Vakantie en eigen keuze
Vakantie van de ouders of een vrijwillig verblijf elders geldt niet als een crisissituatie of noodzakelijke opvang. In dergelijke gevallen is er sprake van een eigen keuze van de ouders, waarbij zij zelf verantwoordelijk blijven voor de organisatie en kosten van het vervoer naar de school.

Tweede lid (Voorwaarden voor voortzetting, maximaal 6 weken)
Wanneer een leerling door een crisissituatie, zoals een acute uithuisplaatsing of verblijf in een opvanghuis, in een andere gemeente verblijft, kan de eigen gemeente het vervoer gedurende maximaal zes weken blijven bekostigen. De voorwaarden hiervoor zijn dat de leerling de eigen school blijft bezoeken en dat er reeds een toekenning voor leerlingenvervoer liep. Het college neemt hiervoor een afzonderlijk besluit, waarbij het oorspronkelijke besluit tijdelijk wordt opgeschort.

Vierde lid (Verlenging van de termijn)
In het vierde lid is de mogelijkheid opgenomen om de termijn van zes weken eenmalig te verlengen. Hierbij gelden de volgende strikte criteria:

1. Zeer uitzonderlijke situatie:
   Er moet sprake zijn van omstandigheden waarbij strikt vasthouden aan zes weken onredelijk zou zijn voor de continuïteit van het onderwijs voor de leerling.
2. Zicht op terugkeer:
   Verlenging is alleen mogelijk als de terugkeer naar de oorspronkelijke gemeente (de woning) aantoonbaar aanstaande is. Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond met een huurcontract, een verklaring van een hulpverleningsinstantie of een concreet besluit over de terugplaatsing van de leerling. Indien er geen zicht is op terugkeer binnen een afzienbare termijn, wordt de feitelijke verblijfplaats in de andere gemeente als de nieuwe 'woning' beschouwd en dient daar een nieuwe aanvraag voor te worden ingediend.

Artikel 22. Vervoersvoorziening voor weekend en vakantie bij verblijf in pleeggezin of internaat
Artikel 4, zesde lid, van de WEC geeft aan dat in de Verordening moet worden opgenomen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het college aan in de gemeente wonende ouders van leerlingen die met het oog op het volgen van voor hen passend speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijven, op aanvraag een vergoeding verstrekt voor de kosten verbonden aan het weekend- en vakantievervoer. Op grond van artikel 4, negende lid, van de WEC, bestaat de mogelijkheid om te regelen dat het college het vervoer zelf verzorgt of doet verzorgen. In artikel 22 wordt dit uitgewerkt.

Artikel 22 bevat twee belangrijke componenten:

1. Een vervoersvoorziening voor het weekend en de vakantie wordt alleen verstrekt als het verblijf van de leerling in een internaat of een pleeggezin noodzakelijk is met het oog op het volgen van passend (voortgezet) speciaal onderwijs.

   Doorslaggevend is de directe relatie tussen het verblijf in een internaat of pleeggezin en het volgen van passend onderwijs op een school die ver van de woning is gelegen. Dit betekent dat het college geen vervoersvoorziening voor het weekend en de vakantie toekent, als de leerling passend onderwijs kan volgen op een school die redelijkerwijs met dagelijks vervoer vanuit het ouderlijk huis bereikt kan worden. Ook betekent dit dat er geen vervoersvoorziening van en naar de woning van de ouders wordt verstrekt als de leerling om medische of sociale redenen in een internaat of pleeggezin verblijft, en daar in de buurt een school bezoekt. Het college dient na te gaan op welke gronden een leerling op een internaat of bij een pleeggezin is geplaatst.

   Ouders van leerlingen van het regulier en speciaal basisonderwijs en van het regulier voortgezet onderwijs komen niet in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor het weekend of de vakantie.

2. Het college verstrekt de vervoersvoorziening voor het weekend- en vakantievervoer, als de ouders in de gemeente wonen en daarvoor in aanmerking komen. Het college van de gemeente waar de leerling in een internaat of een pleeggezin verblijft heeft hierin geen rol. Wanneer de leerling in aanmerking komt voor dagelijks vervoer van het internaat of pleeggezin naar de school en terug, verstrekt het college van de gemeente waar de leerling in het internaat of het pleeggezin verblijft deze voorziening.

Vierde en vijfde lid
Het uitgangspunt is een vergoeding in geld voor de kosten van het gebruik van het openbaar vervoer. Als dit goedkoper is voor het college, of als er sprake is van bijzondere omstandigheden, dan kan er een kilometervergoeding worden verstrekt.

Het college vergoedt ook de kosten van het openbaar vervoer voor een begeleider, als de leerling wegens zijn structurele handicap of leeftijd niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik te maken.

Zesde lid
Het zesde lid geeft aan dat het aangepast vervoer, zoals beschreven in artikel 18 van de Verordening, in principe niet kan worden ingezet voor weekend- en vakantievervoer. Alleen in uitzonderlijke situaties is hierop een uitzondering mogelijk. Dit is het geval als:

- openbaar vervoer ontbreekt; of
- de leerling wegens zijn structurele handicap niet in staat is, ook niet onder begeleiding, van het openbaar vervoer gebruik te maken; of
- als met aangepast vervoer de reistijd met 50% naar beneden kan worden gebracht.

Artikel 23. Vervoersvoorziening naar stageadres

Eerste en tweede lid
Een stage kan deel uitmaken van het onderwijsprogramma van scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (artikel 17, van de WEC en artikel 2.26, derde lid en artikel, 2.27, derde lid, van de WVO 2020). Ook een maatschappelijke stage kan onderdeel uitmaken van het onderwijsprogramma (artikel 22, eerste lid, onder c, onder 3e, van de WEC en artikel 2.32, van de WVO 2020). In het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs is voor leerlingen vanaf 14 jaar minstens één stage op ten hoogste vier dagen per week zelfs verplicht (artikel 17, eerste lid, van de WEC).

Wanneer de stage is opgenomen in de schoolgids van de school is het stageadres aan te merken als ‘school’. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar het stageadres.

Derde lid
Aangezien stage in feite een verlenging van de schoolactiviteit is, moeten de dagen en tijden, waarvoor de vervoersvoorziening wordt verstrekt in beginsel overeenkomen met de reguliere schooltijden. Omdat dit in de praktijk lastig kan zijn, omdat stages vaak aansluiten op werktijden, bevat het derde lid een uitzonderingsmogelijkheid. Dit moet voorkomen dat leerlingen die geen passende stageplek binnen de reguliere schooltijden kunnen vinden hun opleiding niet kunnen afronden.

Vierde en vijfde lid
Naar analogie van ‘dichtstbijzijnde toegankelijke school’ wordt slechts een vervoersvoorziening verstrekt naar het dichtstbijzijnde toegankelijke stageadres en naar één stage-locatie. Om de vervoerskosten voor de gemeente te kunnen beheersen, is in artikel 23 bepaald, dat het stageadres is gelegen op een bestaande schoolroute van de woning dan wel de opstapplaats naar de school, tenzij dit voor de leerling onmogelijk blijkt. In dat geval kan het stageadres gelegen zijn binnen een maximale straal van 10 kilometer van de woning, de school of de opstapplaats.

Voor een vervoersvoorziening naar een stageadres gelden verder dezelfde voorwaarden die ook gelden als de leerling of zijn ouders in aanmerking wil komen voor een vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school (zie de artikelen 9 t/m 14 van deze Verordening).

Stage is een opstap naar deelname in het maatschappelijk verkeer. Bij het onderzoek naar wat passend vervoer is voor de leerling kan voor de stage een andere vervoersvoorziening worden verstrekt, dan naar de school van de leerling. Het doel blijft om zo zelfstandig mogelijk te reizen.

Ter onderbouwing van de aanvraag van een vervoersvoorziening naar een stageadres kan het college het stagecontract opvragen. Zo kan ook gecontroleerd worden of er in de stageovereenkomst wellicht een regeling met betrekking tot de vervoerskosten is getroffen met het stagebedrijf.

Samenloop met jeugdwetvervoer
Er is een overlap met het vervoer in het kader van de Jeugdwet of de Wlz. Wanneer de stage is geïndiceerd als (toekomstige) dagbesteding, dan is de instelling die de dagbesteding aanbiedt verantwoordelijk voor het vervoer. Dit is in de praktijk vaak een proces van geleidelijk wennen aan de dagbesteding in de vorm van een stage.

Samenloop met andere regelingen
Bij de uitvoering van de vergoeding voor stagevervoer dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met artikel 10 (Geen of gedeeltelijke vergoeding bij andere regelingen). In de wetgeving is vastgelegd dat leerlingenvervoer een vangnetfunctie heeft. Dit betekent dat indien een andere wettelijke regeling of instantie voorziet in een vergoeding voor reiskosten, deze voorgaat op de gemeentelijke regeling.

In de context van stages is dit met name relevant voor:

- Het UWV: Indien een leerling een stage volgt in het kader van een re-integratietraject of beschikt over een Wajong-status, kan er aanspraak bestaan op een vervoersvoorziening via het UWV.
- De zorgverzekeraar: Wanneer de stage gepaard gaat met een medische behandeling of revalidatie op de stagelocatie, kan de Zorgverzekeringswet (Zvw) voorliggend zijn.
- De stageverlener: Indien de organisatie die de stage verleent een reiskostenvergoeding verstrekt aan de leerling.

Indien een dergelijke externe vergoeding beschikbaar is, wordt deze op grond van artikel 10 in mindering gebracht op de gemeentelijke voorziening, dan wel leidt dit tot afwijzing van de aanvraag voor dat specifieke deel van het vervoer. Hiermee wordt voorkomen dat er voor dezelfde kilometers een dubbele vergoeding vanuit publieke middelen wordt verstrekt.

Artikel 24. Vervoer tussen het opvangadres en de school
Deze bepaling erkent dat de moderne zorgstructuur van gezinnen breder is dan alleen het vervoer tussen de woning en de school. Waar de wet strikt spreekt over vervoer naar de woning, biedt deze Verordening de ruimte om ook vervoer van of naar een structureel opvangadres te faciliteren. De gemeentelijke voorziening beperkt zich echter tot ritten van en naar de school. Het vervoer tussen het opvangadres en de eigen woning valt buiten de reikwijdte van deze regeling.

Structureel karakter en stabiliteit
Om de planning van het vervoer (met name het aangepast vervoer) werkbaar te houden, is de mogelijkheid beperkt tot maximaal één vast opvangadres naast het woonadres. Ouders kunnen voor de duur van het schooljaar een vast patroon opgeven (bijvoorbeeld: maandag naar de buitenschoolse opvang, overige dagen naar de woning). Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat er voor verschillende dagen van de week verschillende opvangadressen worden aangewezen; dit zou de continuïteit en de veiligheid voor de leerling en de chauffeur in gevaar brengen.

Informele en professionele opvang
Onder de definitie van een opvangadres valt zowel professionele buitenschoolse opvang als informele opvang door derden (zoals grootouders of andere verzorgers). Voorwaarde voor de toekenning is dat het opvangadres een structurele verblijfplaats is, zoals een woonhuis of een geregistreerde opvanglocatie. Een opvangadres is nadrukkelijk geen tijdelijke verblijfplaats voor hobby's of sportverenigingen. De verantwoordelijkheid voor de feitelijke overdracht en de aanwezigheid van opvang op het opvangadres berust te allen tijde bij de ouders.

Kosten en eigen bijdrage
Het uitgangspunt is dat de keuze voor een opvangadres de gemeente geen extra middelen kost. Indien het vervoer naar het opvangadres duurder is dan naar de woning, kan het college de vervoersvoorziening naar dat adres weigeren.

Artikel 25. Vervoerstraining
De WPO, de WEC en de WVO 2020 kennen alleen de mogelijkheid van het bieden van een vervoersvoorziening in de vorm van een vergoeding of in de vorm van aangepast vervoer. Het uitgangspunt van de wetten is echter dat de leerling zo zelfstandig mogelijk naar en van school reist. De wetten staan het bieden van aanvullende voorzieningen dan ook niet in de weg. De vervoerstraining is een voorziening waarmee dit uitgangspunt wordt ondersteund.

Het hoofddoel van de vervoerstraining is dat de leerling uiteindelijk volledig zelfstandig leert reizen, waardoor een gemeentelijke vervoersvoorziening niet langer noodzakelijk is. Indien volledige zelfstandigheid niet haalbaar blijkt, richt de training zich op het vergroten van de zelfredzaamheid. Dit kan ertoe leiden dat de leerling gebruik kan maken van een andere en goedkopere vorm van vervoer, waarbij bijvoorbeeld begeleiding tijdens de reis niet meer nodig is.

De basis van de vervoerstraining wordt gelegd in het persoonlijk vervoersontwikkelingsplan. Daarin wordt vastgelegd hoe er met de leerling wordt geoefend om te ontdekken of de stap naar meer zelfstandig reizen mogelijk is. De training wordt hierop afgestemd. Een vervoerstraining kan naast de ingezette vervoersvoorziening aangeboden worden. Tijdens de training kan de leerling altijd terugvallen op de beschikte vervoersvoorziening.

Hoofdstuk 4. Bijdrage in de kosten

Van ouders van leerlingen die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoeken kan in bepaalde gevallen, afhankelijk van het inkomen, een bijdrage worden gevraagd (zie de artikelen 26 en 27). Deze bijdrage kan worden verrekend met de eventuele vergoeding. Een wijziging in het inkomen van deze ouders heeft in principe geen invloed op de vergoeding van de vervoerskosten voor datzelfde jaar (zie inkomen artikel 2). Indien echter sprake is van een structurele daling in het inkomen van de ouders kan het college, vooruitlopend op een komend schooljaar, de vergoeding aanpassen.

Artikel 26. Drempelbedrag

Eerste en tweede lid
Artikel 4, zevende lid, van de WPO biedt de mogelijkheid een drempelbedrag bij ouders in rekening te brengen. De wetgever heeft bedoeld de ouders verantwoordelijk te laten zijn voor een bepaald deel van de (werkelijk gemaakte) kosten van het vervoer, de zogenaamde drempel.

Het bedrag wordt per leerling in rekening gebracht, tenzij ouders meer dan één eigen kind met het eigen vervoer vervoeren en hiervoor een kilometervergoeding ontvangen. Dan wordt per auto een drempelbedrag geheven (AbRvS 19 juli 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1959). Als een leerling slechts voor een deel van het schooljaar een vervoersvoorziening wordt toegekend, wordt het drempelbedrag naar evenredigheid in rekening gebracht. Dit geldt ook wanneer alleen voor de heen- of terugreis een vervoersvoorziening wordt toegekend, of voor enkele dagen per week.

Bij het drempelbedrag is de vergoeding in geld gekoppeld aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens, dat wil zeggen de afstand van de woning tot de school waarboven aanspraak kan bestaan op een vervoersvoorziening. Het drempelbedrag houdt in dat de kosten van het openbaar vervoer tot aan deze kilometergrens voor rekening van de ouders komen.

De kosten van het openbaar vervoer worden berekend op basis van de kosten die met de OVpay (of eventueel een andere, binnen de gemeente of regio geldende betaalmogelijkheid) zouden worden gemaakt, rekening houdend met kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Bij de vaststelling van de hoogte van het drempelbedrag is het niet van belang of de leerling daadwerkelijk gebruikmaakt van het openbaar vervoer. Ook wanneer de leerling gebruikmaakt van aangepast vervoer, of wanneer er geen openbaar vervoer aanwezig is, dienen de ouders de kosten van het openbaar vervoer over de afstand tot aan de door de gemeente gestelde kilometergrens zelf te dragen.

Artikel 4, zevende lid, van de WPO stelt een afstand van zes kilometer als bovengrens. Deze afstand wordt in deze Verordening aangehouden.

Doelgroep voor het drempelbedrag zijn de ouders van leerlingen van scholen voor basisonderwijs of speciale scholen voor basisonderwijs, die een gezamenlijk inkomen hebben dat boven een bepaalde grens uitkomt. Een uitzondering geldt voor leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken. Aan hun ouders mag geen drempelbedrag gevraagd worden. Voor deze leerlingen geldt ook geen kilometergrens als voorwaarde voor een vervoersvoorziening. Aan ouders van leerlingen die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoeken kan geen drempelbedrag worden opgelegd, aangezien de WEC deze mogelijkheid niet biedt.

Indexatie
Voor de berekening van het geïndexeerde inkomen waarbij het drempelbedrag van toepassing is, wordt verwezen naar VNG-richtlijn Basisnormbedragen leerlingenvervoer.

Aantonen van het inkomen
Als het college zelf geen inzage kan verkrijgen in de inkomensgegevens kunnen aanvragers een kopie van de belastingaanslag sturen om het inkomen aan te tonen. Ouders kunnen ook een inkomensverklaring opvragen bij de belastingdienst.

Wanneer ouders weigeren de gevraagde informatie over hun inkomen te verstrekken, wordt op grond van artikel 4:15 van de Awb de beslistermijn opgeschort tot de dag waarop de aanvraag met de ontbrekende gegevens is aangevuld, of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. In het laatste geval kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen. De aanvragers worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld (zie artikel 2).

Als het gezamenlijk inkomen van het peiljaar nog niet bekend is, kan het derde jaar voorafgaande aan het desbetreffende schooljaar als voorlopig uitgangspunt worden gehanteerd. In een later stadium, als het inkomen van het peiljaar wel bekend is, kan een definitieve berekening worden gemaakt.

Structurele daling van inkomen
Wanneer het inkomen van de betrokken ouders in de periode die ligt tussen het peiljaar en het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op een structurele wijze is gedaald, is het redelijk om in het voordeel van de ouders een later peiljaar te kiezen door af te wijken van de Verordening. Om te bepalen in welk geval het redelijk is van de peildatum af te wijken, dient artikel 6.12 van de Wet studiefinanciering als richtsnoer.

Vijfde lid
Het drempelbedrag is niet van toepassing op de ouders van gehandicapte leerlingen.

Zesde lid
In het zesde lid is een uitzondering opgenomen voor de ouder die pleegouder is, als bedoeld in de Jeugdwet. Zij worden volledig vrijgesteld van de betaling van het drempelbedrag. De achterliggende reden hiervoor is dat de pleegouders een unieke maatschappelijke en ondersteunende rol vervullen die wezenlijk verschilt van die van biologische of adoptieouders.

Deze uitzondering is gebaseerd op de volgende overwegingen:

- *Geen familierechtelijke onderhoudsplicht*
  Biologische en adoptieouders hebben op grond van het Burgerlijk Wetboek (artikel 1:392) een wettelijke plicht om financieel te voorzien in de verzorging en opvoeding van hun kinderen. Het heffen van een drempelbedrag sluit aan bij deze wettelijke onderhoudsplicht. Pleegouders hebben deze familierechtelijke onderhoudsplicht niet. Zij vangen een kind op namens de samenleving. Het heffen van een bijdrage bij pleegouders mist hiermee een wettelijke onderbouwing.
- *Aard van de pleegvergoeding*
  De pleegvergoeding die pleegouders ontvangen op basis van de Jeugdwet is door de Centrale Raad van Beroep aangemerkt als een forfaitaire onkostenvergoeding en uitdrukkelijk niet als inkomen. Deze vergoeding is puur bedoeld om de reguliere, dagelijkse basiskosten (zoals voeding en kleding) te dekken. De kosten voor het leerlingenvervoer vallen hier niet onder. Het opleggen van een drempeltarief zou ertoe leiden dat pleegouders eigen middelen moeten inzetten of moeten interen op de basisvergoeding van het kind. Dit strookt niet met het landelijke uitgangspunt dat pleegzorg voor pleegouders financieel neutraal moet zijn.
- *Voorkomen van onnodige administratieve en financiële omwegen*
  Op grond van de Jeugdwet mogen extra noodzakelijke kosten die samenhangen met de specifieke gezinssituatie van het kind geen financiële drempel vormen voor het pleeggezin. Indien de gemeente via de verordening leerlingenvervoer een bijdrage zou heffen, is de gemeente via de Jeugdwet feitelijk gehouden om deze kosten via de bijzondere kosten jeugdhulp weer aan de pleegouders te vergoeden. Door pleegouders direct aan de voorkant in deze verordening vrij te stellen, wordt voorkomen dat gemeentelijke middelen onnodig tussen regelingen worden overgeboekt. Dit draagt bij aan een doelmatige uitvoering en voorkomt administratieve regeldruk voor zowel het gezin als de gemeentelijke organisatie.

- *Ondersteuning van de gemeentelijke zorgtaak (artikel 2.3 Jeugdwet)*
  Op grond van de Jeugdwet heeft het college een zorgplicht om te zorgen voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van pleegzorg. Het wegnemen van onnodige financiële en praktische drempels voor pleeggezinnen draagt direct bij aan het behoud en de werving van pleegouders binnen de regio. Het voorkomen van drempels dient hiermee een zwaarwegend maatschappelijk belang en sluit aan bij deze gemeentelijke wettelijke taak

Artikel 27. Draagkrachtafhankelijke bijdrage
Artikel 4, elfde lid, van de WPO biedt de mogelijkheid een bijdrage te vragen in de kosten van het vervoer, wanneer de afstand tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer dan twintig kilometer is. Deze bijdrage kan alleen worden gevraagd wanneer het een school voor *regulier* basisonderwijs betreft. De bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht van de ouders.

Er wordt geen eigen bijdrage gevraagd wanneer het gaat om leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken.

De draagkrachtafhankelijke bijdrage wordt per gezin geheven, in tegenstelling tot het drempelbedrag dat per leerling in rekening wordt gebracht.

Indexatie
Voor de berekening van het geïndexeerde inkomen waarbij het drempelbedrag van toepassing is, wordt verwezen naar VNG-richtlijn Basisnormbedragen leerlingenvervoer.

Structurele daling van inkomen
Wanneer het inkomen van de betrokken ouders in de periode die ligt tussen het peiljaar en het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op een structurele wijze is gedaald, is het redelijk om in het voordeel van de ouders een later peiljaar te kiezen door af te wijken van de Verordening. Om te bepalen in welk geval het redelijk is van de peildatum af te wijken, dient artikel 6.12 van de Wet studiefinanciering als richtlijn.

Pleegouders
In het zevende lid is, analoog aan artikel 26, zesde lid, een uitzondering opgenomen voor de ouder die pleegouder is. Zij worden volledig vrijgesteld van de draagkrachtafhankelijke bijdrage.

Aangezien pleegouders geen familierechtelijke onderhoudsplicht (artikel 1:392 BW) hebben jegens hun pleegkind en de pleegvergoeding een forfaitaire onkostenvergoeding betreft (en geen inkomen waarop een draagkrachttoets kan worden gebaseerd), is het opleggen van een draagkrachtafhankelijke bijdrage niet passend. Om een doelmatige uitvoering te borgen en onnodige administratieve omwegen tussen gemeentelijke regelingen te voorkomen, is een volledige vrijstelling gerechtvaardigd. De argumenten zoals toegelicht bij artikel 26, vijfde lid, zijn hierop van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 5. Handhaving herziening en intrekking

Artikel 28. Doorgeven van wijzigingen
De aanvrager is verplicht wijzigingen die van directe invloed kunnen zijn op de toegekende vervoersvoorziening door te geven aan het college. Zij moeten dit binnen 10 werkdagen doen.

Van invloed op de vervoersvoorziening zijn onder andere:
- wijziging in het woonadres van de leerling, bijvoorbeeld door verhuizing;
- verandering van school (bijvoorbeeld van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs);
- wijziging van het adres van de school;
- wijziging van de schooltijden;
- verandering van de reistijd, bijvoorbeeld door een wijziging in het openbaar vervoer;
- wijziging in de gezinssituatie, in verband met het al dan niet kunnen begeleiden van leerlingen.

Als de wijziging daartoe aanleiding geeft neemt het college ingevolge artikel 29 van deze Verordening een passend besluit tot beëindiging, opschorting, herziening, intrekking of terugvordering van de verstrekte vervoersvoorziening.

Artikel 29. Beëindiging, opschorting, herziening, intrekking en terugvordering
De aanvrager is verplicht wijzigingen die van invloed zijn op het recht op vervoer direct door te geven. Het college kan ook zelfstandig feiten constateren die leiden tot een aanpassing van het besluit.

Eerste lid (Herzien, intrekken of beëindigen)
Dit lid geeft het college de instrumenten om de uitvoering in lijn te brengen met de feitelijke situatie:

- Beëindigen:
  Als er naar het oordeel van het college uit informatie blijkt dat er (in de nabije toekomst) niet langer recht bestaat op de eerder toegekende vervoersvoorziening, dan besluit het college om het recht op deze voorziening te beëindigen. Er bestaat dan vanaf het moment van het besluit, of een in het besluit genoemde toekomstige datum, niet langer recht op de vervoersvoorziening.
- Herzien:
  Als er naar het oordeel van het college uit informatie blijkt dat er (voor een deel van de periode) geen recht bestond op de eerder toegekende vervoersvoorziening, maar wel op een andere vervoersvoorziening, dan besluit het college om het recht op de vervoersvoorziening te herzien en alsnog de correcte vervoersvoorziening (voor de correcte periode) toe te kennen.
- Intrekken:
  Als er naar het oordeel van het college uit informatie blijkt dat er (voor een deel van de periode) in het geheel geen recht bestond op een eerder toegekende vervoersvoorziening, dan besluit het college het recht op de toegekende vervoersvoorziening (voor die periode) in te trekken.
- Nalatigheid:
  Het niet betalen van de eigen bijdrage of het drempelbedrag kan leiden tot het stopzetten van de voorziening, omdat niet aan de financiële voorwaarden van de toekenning wordt voldaan.

Tweede lid (Ontzegging van aangepast vervoer bij wangedrag)
Indien bij herhaling is gebleken dat de leerling of ouder door onaangepast gedrag of anderszins de orde in het voertuig verstoort of de veiligheid van het voertuig of inzittenden in gevaar brengt, kan het college de toegang tot het aangepast vervoer ontzeggen. Onder onaanvaardbaar gedrag door de leerling of de ouder wordt verstaan het gedrag dat onder de gegeven omstandigheden in het maatschappelijk verkeer onacceptabel is. Gedacht kan worden aan beschadiging van het interieur van de taxi(-bus), het gebruik van verdovende middelen, mishandeling van medepassagiers, grove belediging of bedreiging van de chauffeur etc. Voordat daar echter consequenties aan worden verbonden dient nagegaan te worden of het gedrag verwijtbaar is. Bepaalde aandoeningen kunnen met zich meebrengen, dat dit niet het geval is. In dat geval zal beoordeeld moeten worden of een andere vervoersvoorziening uitkomst biedt, zoals inzet eigen vervoer.

Omdat de wettelijke zorgplicht voor de gemeente echter blijft bestaan, wordt de voorziening op dat moment omgezet in een andere passende vorm, zoals een kilometervergoeding voor eigen vervoer. Hiermee blijven ouders verantwoordelijk voor het feitelijke vervoer, maar faciliteert de gemeente dit financieel conform de wet.

Derde lid (Nadere voorwaarden en uitbetaling)
Indien er gegronde twijfel bestaat of een verstrekte vergoeding daadwerkelijk wordt gebruikt voor het vervoer naar school (bijvoorbeeld bij extreem hoog verzuim en loosmeldingen), kan het college besluiten om de vergoeding achteraf uit te betalen op basis van de aangetoonde aanwezigheid op school.

Vierde en vijfde lid (Terugvordering en verrekening)
Het vierde en vijfde lid voorzien in de juridische basis voor de handhaving en het herstel van onrechtmatige betalingen. Overeenkomstig Titel 4.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dient het college eerst formeel bij besluit vast te stellen dat er een terugvorderingsplicht bestaat (lid 4). Pas nadat deze schuld formeel is vastgesteld, kan het college overgaan tot de invordering hiervan. Het vijfde lid biedt de specifieke bevoegdheid om deze invordering efficiënt vorm te geven door middel van verrekening met nog openstaande uitbetalingen aan dezelfde ouders of leerling.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 30. Hardheidsclausule (onredelijke gevolgen)

De regels in deze Verordening zijn bedoeld om voor iedereen duidelijk en gelijk te zijn. Toch kan er een bijzondere, individuele situatie ontstaan waarin het strikt volgen van de regels voor een leerling of de ouders heel onredelijk zou uitpakken. In die uitzonderlijke gevallen biedt de hardheidsclausule het college de mogelijkheid om van de regels af te wijken.

Er kan alleen gebruik gemaakt worden van deze bevoegdheid als de afwijking ten gunste of voordelig is voor de ouders of de leerling. Hierbij kan gedacht worden aan situaties zoals: toekenning van de vergoeding van openbaar vervoer voor een begeleider, toekenning van een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer, vergoeding van groepsvervoer dat is georganiseerd door de ouders, of toekenning van een vervoersvoorziening naar een verder weg gelegen school.

De ouders dienen aan te tonen dat er sprake is van een dusdanige, individuele omstandigheid. Bij de beoordeling worden alle aangevoerde persoonlijke omstandigheden (zoals medische, pedagogische of sociale omstandigheden) betrokken en afgewogen tegen het algemene belang.

Onder algemeen belang in de context van het leerlingenvervoer wordt het volgende verstaan: het is de optelsom van de verantwoordelijkheden die de gemeente heeft naar alle inwoners en de samenleving als geheel. Bij de hardheidsclausule wordt er een uitzondering gemaakt voor één kind. Hierbij moet opgelet worden dat de gevolgen hiervan niet te groot worden voor de rest van de gemeente, Bij de beoordeling wordt gekeken naar de volgende drie belangrijke pijlers:

1. De gemeente heeft de taak om alle inwoners op een gelijke en eerlijke wijze te behandelen. Wanneer er voor een specifieke situatie een uitzondering wordt gemaakt, moet dit objectief te rechtvaardigen zijn ten opzichte van andere gezinnen in de regio die zich in een vergelijkbare positie bevinden.

2. De middelen voor het leerlingenvervoer zijn beperkt en de kosten nemen jaarlijks toe. Het college heeft de verantwoordelijkheid om de collectieve middelen doelmatig te besteden, zodat de continuïteit van de voorziening voor de gehele regio gewaarborgd blijft en er geen onnodige druk ontstaat op andere maatschappelijke budgetten.

3. Een voorgestelde uitzondering moet in de praktijk haalbaar zijn voor de vervoerders. Hierbij wordt getoetst of de aanpassing geen negatieve gevolgen heeft voor de reistijden, de veiligheid of de stabiliteit van het vervoer voor andere leerlingen die van dezelfde route gebruikmaken.

Belangrijk hierbij is dat de uitzondering alleen ziet op vervoer naar school. Vervoer voor andere zaken, zoals een medische behandeling, valt hier nooit onder.

Het college kan zo nodig advies vragen van een deskundige.

Individuele afweging en maatwerk

De hardheidsclausule biedt het college de mogelijkheid om in uitzonderlijke situaties af te wijken van de strikte bepalingen van de Verordening. Het doel hiervan is om recht te doen aan de specifieke, persoonlijke situatie van de leerling en het gezin, wanneer een strikte toepassing van de regels zou leiden tot een onredelijke uitkomst die niet in het belang van de leerling is.

Elke beslissing om de hardheidsclausule toe te passen, wordt gebaseerd op een zorgvuldige en individuele belangenafweging. Hierbij staat het belang van de leerling om veilig en passend onderwijs te kunnen volgen centraal. Het college motiveert in de beschikking waarom de specifieke omstandigheden in dit specifieke geval zwaarder wegen dan de algemene regels.

Bij deze beoordeling worden alle relevante individuele omstandigheden meegewogen, zoals:

- De fysieke of psychische belastbaarheid van de leerling en de impact van de vervoerssituatie

op diens welzijn en onderwijskansen.
- Omstandigheden die de draagkracht van het gezin onder druk zetten, zoals de zorg voor andere jonge kinderen binnen het huishouden, mantelzorgtaken of ingrijpende medische situaties bij de ouders/verzorgers.
- De totale dagelijkse belasting voor zowel de leerling als de begeleider in relatie tot de specifieke behoeften van het gezin.

Toepassing van de hardheidsclausule is altijd maatwerk. Wanneer blijkt dat bepaalde individuele omstandigheden vaker voorkomen en de huidige regels structureel niet meer aansluiten bij de behoeften van de inwoners van Harderwijk, vormt dit voor het college aanleiding om de Verordening te evalueren en waar nodig aan te passen

Artikel 31: Nadere regels

Eerste lid
De gemeenteraad stelt via deze Verordening de beleidsmatige en financiële kaders vast (kaderstellende rol). De feitelijke uitvoering hiervan is een taak van het college (uitvoerende rol).

Om deze uitvoering in de praktijk soepel en flexibel te laten verlopen, verleent dit lid de bevoegdheid aan het college om nadere regels vast te stellen. Dit voorkomt dat de Verordening zelf overbelast raakt met puur operationele details die bovendien aan verandering onderhevig kunnen zijn. Onder deze nadere regels vallen praktische uitvoeringsregels zoals reistijden, de inrichting van opstapplaatsen, veiligheid in de voertuigen en de afhandeling van klachten of loosmeldingen.

Tweede lid
In het tweede lid is de verplichting voor het college opgenomen om bij het vaststellen van de nadere regels zorg te dragen voor regionale afstemming met de deelnemende regiogemeenten.

De regiogemeenten trekken intensief samen op om het leerlingenvervoer af te stemmen. Omdat veel leerlingen gemeentegrensoverschrijdend reizen en het vervoer gezamenlijk wordt aanbesteed, is een gelijkluidende uitvoeringspraktijk essentieel. Verschillen in de dagelijkse uitvoering tussen buurgemeenten leiden tot verwarring bij vervoerders, scholen en gezinnen, en hebben effect op de logistieke efficiëntie.

Deze afstemmingsverplichting borgt wettelijk dat de verordening niet alleen op papier uniform is, maar dat ook de dagelijkse uitvoeringspraktijk in de hele regio zo gelijkluidend mogelijk blijft.

Artikel 32. Intrekking oude regeling en overgangsrecht
De datum waarop de oude regeling vervalt, is de datum waarop de nieuwe Verordening in werking treedt. *Hier eventueel tekst van overgangsregeling opnemen.*